Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (drugi razširjeni senat)

z dne 17. decembra 2025 *

„Pravo institucij – Izvedbeni ukrepi v zvezi s Statutom poslancev Parlamenta – Pravilnik o povračilu in nadomestilu stroškov poslancem Parlamenta – Sprememba sistema prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja – Obvestilo o določitvi pravic iz prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja – Ugovor nezakonitosti – Pridobljene pravice – Pravna varnost – Legitimno pričakovanje – Lastninska pravica – Sorazmernost – Poslanska neodvisnost – Enako obravnavanje – Predlog za izločitev dokumentov iz spisa“

V združenih zadevah od T-620/23 do T-1023/23,

Enrique Barón Crespo, stanujoč v Madridu (Španija), in druge tožeče stranke, katerih imena so navedena v prilogi,[1] ki jih zastopajo J. Martínez Gimeno, X. Codina García-Andrade, F. Díaz-Grande Rojo in S. Fernández Tourné, odvetniki,

tožeče stranke,

proti

Evropskemu parlamentu, ki ga zastopajo N. Görlitz, M. Ecker, J.-C. Puffer in C. Burgos, agenti,

tožena stranka,

SPLOŠNO SODIŠČE (drugi razširjeni senat),

ob posvetovanju v sestavi A. Marcoulli (poročevalka), predsednica, J. Schwarcz, L. Madise, W. Valasidis, sodniki, in L. Spangsberg Grønfeldt, sodnica,

sodna tajnica: P. Nuñez Ruiz, administratorka,

na podlagi pisnega dela postopka, med drugim

sklepa z dne 30. novembra 2023 o združitvi zadev od T-620/23 do T-1023/23 za izdajo skupne končne sodbe,

na podlagi obravnave z dne 19. junija 2025

izreka naslednjo

* Jezik postopka: španščina.

[1] Seznam drugih tožečih strank je priložen le k različici, ki se vroči strankam.

Sodbo

1 Tožeče stranke, to so Enrique Barón Crespo in druge fizične osebe, katerih imena so navedena v prilogi, s tožbami na podlagi člena 263 PDEU predlagajo razglasitev ničnosti prvega akta o izplačilu pokojnine, do katere so upravičene iz sistema prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja poslancev Evropskega parlamenta (v nadaljevanju: SPDPZ), s katerim je bil izvajan Sklep predsedstva Parlamenta z dne 12. junija 2023 o spremembi Izvedbenih ukrepov v zvezi s Statutom poslancev Evropskega parlamenta (UL 2023, C 227, str. 5; v nadaljevanju: sklep iz leta 2023), in poznejših aktov o izplačilu.

I. Dejansko stanje

2 Tožeče stranke so nekdanji člani Parlamenta, ki so se vključili v SPDPZ in vanj vplačevali prispevke, oziroma njihovi pravni nasledniki. Pokojnino, do katere so upravičeni iz SPDPZ, so začeli prejemati pred sprejetjem sklepa iz leta 2023.

3 S členom 1 sklepa iz leta 2023 je bil v člen 76 Izvedbenih ukrepov v zvezi s Statutom poslancev Evropskega parlamenta, sprejetih s Sklepom predsedstva Evropskega parlamenta z dne 19. maja in 9. julija 2008 (UL 2009, C 159, str. 1; v nadaljevanju: Izvedbeni ukrepi v zvezi s Statutom), vstavljen nov odstavek 1a, ki se uporablja od 1. julija 2023 in ki določa:

„V primeru pokojnin, ki so se začele izplačevati nekdanjim poslancem ali drugim upravičencem na podlagi členov 1, 3 in 4 Priloge VII k pravilniku [o povračilu in nadomestilu stroškov poslancem Parlamenta] pred 1. julijem 2023, se zneski, ki zapadejo v plačilo od tega dne naprej, zmanjšajo in prilagodijo, kot sledi:

(a) znesek pokojnine na podlagi člena 2(1) Priloge VII k pravilniku [o povračilu in nadomestilu stroškov poslancem Parlamenta] ter zneski najvišjih in najnižjih pokojnin v skladu s členom 2(2) navedene priloge se zmanjšajo za 50 %;

(b) osnovna plača sodnika Sodišča Evropske unije v smislu člena 2(1) in (2) Priloge VII k pravilniku [o povračilu in nadomestilu stroškov poslancem Parlamenta] je osnovna plača na dan 30. junija 2023 in se po tem datumu ne usklajuje več“.

4 Parlament je vsaki od tožečih strank poslal prvi akt o izplačilu pokojnine, ki jim je bila dolgovana iz SPDPZ, ob uporabi tako spremenjene določbe Izvedbenih ukrepov v zvezi s Statutom poslancev Evropskega parlamenta, navedene v točki 3 zgoraj, in nato poznejše akte o izplačilu (v nadaljevanju: izpodbijane odločbe).

II. Predlogi strank

5 Tožeče stranke v zadnji različici svojih predlogov Splošnemu sodišču predlagajo, naj:

– izpodbijane odločbe razglasi za nične;

– Parlamentu naloži plačilo stroškov.

6 Parlament Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– tožbe zavrne;

– tožečim strankam naloži plačilo stroškov.

III. Pravo

A. Uvodne ugotovitve v zvezi s SPDPZ

7 Do uvedbe enotnega sistema pokojninskega zavarovanja za vse poslance so bile pokojnine urejene s Pravilnikom o povračilu in nadomestilu stroškov poslancem Parlamenta (v nadaljevanju: Pravilnik PEAM). Poslanci so bili upravičeni do pokojnine, ki jo je izplača država članica, v kateri so bili izvoljeni. Vendar je člen 1(2) Priloge III k Pravilniku PEAM določal, da lahko poslanec, če nacionalni sistem ne določa pokojnine oziroma višina ali pogoji za pokojnino niso enaki tistim, ki veljajo za poslance nacionalnega parlamenta države članice, v kateri je bil poslanec izvoljen, iz proračuna Evropske unije prejme starostno pokojnino ali dodatek k starostni pokojnini, katerih višina in pogoji so enaki tistim za pokojnine poslancev spodnjega doma parlamenta v tej državi.

8 Neodvisno od pokojnine, opisane v točki 7 zgoraj, in zaradi velikih razlik med nacionalnimi pokojninskimi sistemi je bil uveden začasni sistem dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki je bil pod določenimi pogoji odprt za vse poslance. Predsedstvo Parlamenta (v nadaljevanju: predsedstvo) je tako 12. junija 1990 sprejelo ureditev v zvezi s SPDPZ, ki je bila na koncu vključena v Prilogo VII k Pravilniku PEAM. V skladu s členom 1 te priloge je bil cilj SPDPZ, da se tistim, ki so se odločili za vključitev v ta sistem, in dokler ne bo sprejet enotni statut, zagotovi doživljenjska dodatna pokojnina. Osnova za izračun prispevkov in zneska pokojnin je znašala 40 % plače sodnika Sodišča Evropske unije. Tretjina SPDPZ je bila financirana s prispevki vključenih poslancev, dve tretjini pa je financiral Parlament. Ta sistem je deloval na podlagi naložbenega pokojninskega modela, ki je temeljil na aktuarskem ravnotežju, kar je med drugim pomenilo, da letni prispevek poslanca ustreza tretjini pokojninskih pravic, pridobljenih v istem letu, Parlament pa krije preostali dve tretjini (glej v tem smislu sodbo z dne 18. oktober 2011, Purvis/Parlament, T-439/09, EU:T:2011:600, točka 45).

9 Kvestorji Parlamenta so ustanovili dodatni pokojninski sklad, imenovan „Fonds de pension – députés au Parlement européen“ (pokojninski sklad za poslance Evropskega parlamenta), v obliki nepridobitnega združenja (v nadaljevanju: sklad). Ta sklad je bil zadolžen za prejemanje prispevkov poslancev in Parlamenta, upravljanje tega premoženja in izplačevanje dodatnih pokojnin. Sklad je marca 1994 na podlagi luksemburškega prava ustanovil investicijsko družbo s spremenljivim kapitalom (*société d'investissement à capital variable*, SICAV), imenovano „Fonds de pension – Députés au Parlement européen, Société d'investissement à capital variable“ (pokojninski sklad za poslance Evropskega parlamenta, investicijska družba s spremenljivim kapitalom).

10 Statut poslancev Parlamenta, ki je bil sprejet s Sklepom Evropskega parlamenta z dne 28. septembra 2005 o sprejetju statuta poslancev Evropskega parlamenta (2005/684/ES, Euratom) (UL 2005, L 262, str. 1; v nadaljevanju: Statut), je začel veljati 14. julija 2009, to je prvi dan sedmega parlamentarnega obdobja. S Statutom je bil uveden dokončni pokojninski sistem za poslance. Kot začasni ukrep je v členu 27(1) Statuta med drugim določeno, da bo sklad, ki ga je ustanovil Parlament, obstajal tudi po 14. juliju 2009 za poslance ali nekdanje poslance, ki so pridobili

pravice in pričakovanja iz tega sklada. V skladu s členom 27(2) Statuta se pridobljene ali pričakovane pravice ohranijo v polnem obsegu, Parlament pa lahko določi pogoje za pridobitev novih pravic. Poleg tega v skladu s členom 27(3) in (4) navedenega statuta poslanci, ki so že vključeni v SPDPZ, razen izjemoma (glej točko 11 zgoraj), ne morejo več pridobiti novih pravic iz tega sklada, poslanci, ki so bili na novo izvoljeni po letu 2009, pa se vanj ne morejo vključiti.

11 V skladu s členoma 73 in 74 Izvedbenih ukrepov v zvezi s Statutom so ti začeli veljati 14. julija 2009, na isti dan in ob upoštevanju prehodnih določb pa je pravilnik PEAM prenehal veljati. Med prehodnimi določbami člen 76 Izvedbenih ukrepov v zvezi s Statutom v različici, ki se je uporabljala ob začetku veljavnosti Statuta, določa:

„1. Dodatna (prostovoljna) starostna pokojnina, dodeljena v skladu s Prilogo VII k pravilniku PEAM, se še naprej izplačuje v skladu s to prilogo osebam, ki so jo prejemale pred dnevom začetka veljavnosti statuta.

2. Pravice do pokojnine, pridobljene do dneva začetka veljavnosti statuta po določilih prej omenjene Priloge VII, se ohranijo. Pokojnina se izplačuje pod pogoji iz navedene priloge.

3. Po dnevu začetka veljavnosti statuta in v skladu s prej omenjeno Prilogo VII lahko nove pravice pridobijo poslanci, izvoljeni leta 2009:

(a) ki so bili poslanci v prejšnjem parlamentarnem mandatu, in

(b) ki so že pridobili ali so bili na tem, da pridobijo pravice v dodatnem pokojninskem sistemu, in

(c) za katere je država članica, v kateri so bili izvoljeni, v skladu s členom 29 statuta sprejela drugačno ureditev oziroma ki so se v skladu s členom 25 statuta sami odločili za nacionalno ureditev in

(d) ki niso upravičeni do nacionalne ali evropske pokojnine iz naslova izvrševanja mandata evropskega poslanca.

4. Poslanci prispevke v […] sklad plačujejo iz lastnih dohodkov.“

12 Z začetkom veljavnosti Statuta in Izvedbenih ukrepov v zvezi z njim je tako, razen ob uporabi izjeme iz člena 76(3) navedenih ukrepov, prenehalo polnjenje sklada s prispevki.

13 Določbe, ki se nanašajo na SPDPZ, so bile večkrat spremenjene zaradi upoštevanja finančnih težav sklada, ki so se še povečale zaradi finančne krize med letoma 2007/2008 in prenehanja, razen ob uporabi izjeme, polnjenja tega sklada po začetku veljavnosti Statuta in Izvedbenih ukrepov v zvezi z njim (glej točko 12 zgoraj).

14 Tako je bila prispevna stopnja za poslance večkrat zvišana, med letoma 1996 in 1998 je bil od plačujočih zavarovancev in Parlamenta pobran izreden prispevek za kritje primanjkljaja sklada, starost, zahtevana za prejem dodatne pokojnine, je bila dvignjena, možnost predčasne upokojitve pri starosti 50 let je bila leta 2009 odpravljena, kot tudi možnost prejema izplačila pokojnine v obliki kapitala, uvedena pa je bila tudi dajatev v višini 5 % od vseh izplačil pokojnin, in sicer v zvezi s pokojninami, ki so se začele izplačevati od 1. januarja 2019.

15 Natančneje, Parlament je s sklepom iz leta 2023 upokojitveno starost zvišal s 65 na 67 let in za polovico znižal ne le znesek dodatnih pokojnin, ki so se začele izplačevati od 1. julija 2023, ampak tudi znesek pokojnin, ki so se začele izplačevati pred tem datumom, kar zadeva zneske, dolgovane od tega datuma. Tako se je odločil za prepolovitev zneskov, dolgovanih iz SPDPZ in izplačanih po 1. juliju 2023, ne glede na to, ali so upravičenci pokojninske pravice pridobili pred sprejetjem sklepa iz leta 2023 ali po njem. S sklepom iz leta 2023 je bilo odpravljeno tudi usklajevanje zneska pokojnin, ki se je izvajalo glede na osnovno plačo sodnika Sodišča Evropske unije.

16 Sklep iz leta 2023 utemeljuje stroge ukrepe, ki so bili tako sprejeti zaradi „izjemno težkega“ položaja sklada, pri čemer so sredstva konec leta 2022 znašala 52,8 milijona EUR, medtem ko naj bi letna izplačila pokojnin znašala od 22 do 23 milijonov EUR do leta 2030. V njem je ugotovljeno, da bi lahko bil sklad izčrpan že leta 2024, najpozneje pa do leta 2025 z nefinanciranim aktuarskim primanjkljajem v višini približno 310 milijonov EUR. V skladu s sklepom iz leta 2023 so sprejeti ukrepi namenjeni kratkoročni zaščiti sklada, saj se njegova življenjska doba podaljša do leta 2027, in zaščiti evropskih davkoplačevalcev, saj se primanjkljaj sklada zmanjša na 86 milijonov EUR.

B. Predlog Parlamenta za izločitev dveh dokumentov iz spisov

17 Parlament predlaga, naj se mnenji, ki ju je izdala njegova pravna služba in sta priloženi k tožbama, izločita iz spisov. Trdi, da gre za interna zaupna dokumenta, katerih razkritja ni dovolil.

18 Tožeče stranke predlogu Parlamenta nasprotujejo. Trdijo, da sta mnenji pravne službe Parlamenta, ki sta bili tako predloženi, še posebej pojasnjevalni. Dodajajo, da je mnenje iz leta 2005 sestavni del poročila upravnega odbora sklada, ki je bilo posredovano predsedstvu, in da imajo člani Parlamenta, kar zadeva mnenje iz leta 2018, pravico do vpogleda v vse spise, ki jih ima Parlament ali odbor, pri čemer jim vpogled v to mnenje ni bil zavrnjen.

19 Najprej je treba po eni strani opozoriti, da načelo enakosti orožij, ki je korelat samega pojma „pošteno sojenje“, ki ga zagotavlja zlasti člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), pomeni obveznost, da se vsaki stranki ponudi razumna možnost, da predstavi svojo zadevo, vključno z dokazi, pod pogoji, ki je v primerjavi z nasprotno stranko ne postavljajo v bistveno slabši položaj. Po drugi strani je načelo, ki se uporablja v pravu Unije, načelo proste presoje dokazov, iz katerega izhaja, da je mogoče dopustnost pravočasno predloženega dokaza pred sodiščem Unije izpodbijati le na podlagi dejstva, da je bil ta dokaz pridobljen nezakonito (sodba z dne 12. julija 2022, Nord Stream 2/Parlament in Svet, C-348/20 P, EU:C:2022:548, točki 128 in 129 ter navedena sodna praksa).

20 Tako je treba ob dokazih, ki jih je stranka nezakonito predložila, kot so interni dokumenti, navedeni v Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 3, str. 331), pretehtati interese strank v postopku, povezane z njihovo pravico do poštenega sojenja, ob upoštevanju interesov, ki so varovani s pravili, ki so bila kršena ali obidena pri pridobivanju takih dokazov. Sodišče Unije mora tako tehtati med, na eni strani, interesi tožeče stranke, ki je te dokaze predložila, zlasti ob upoštevanju njihove koristnosti za presojo utemeljenosti tožbe, vložene pri njem, ter na drugi strani, interesi nasprotne stranke, na katere bi lahko ohranitev navedenih dokazov v spisu konkretno in dejansko vplivala (sodba z dne 12. julija 2022, Nord Stream 2/Parlament in Svet, C-348/20 P, EU:C:2022:548, točki 130 in 131).

21 Poleg tega je iz ustaljene sodne prakse razvidno, da bi bilo v nasprotju z javnim interesom, v skladu s katerim morajo institucije imeti možnost pridobiti povsem neodvisno podana mnenja svojih pravnih služb, če bi se priznalo, da lahko pride do predložitve takih internih dokumentov v okviru spora, o katerem odloča Sodišče, ne da bi zadevna institucija to predložitev odobrila ali da bi jo odredilo to sodišče. Tožeča stranka namreč z nepooblaščeno predložitvijo takega pravnega mnenja zadevno institucijo v postopku, ki se nanaša na veljavnost izpodbijanega akta, sooča z mnenjem, ki ga je pri pripravi tega akta podala pravna služba te institucije. Z dopustitvijo, da lahko ta tožeča stranka v spis vloži pravno mnenje institucije, katerega razkritja ta institucija ni odobrila, pa se načeloma kršijo zahteve poštenega sojenja (sodba z dne 12. julija 2022, Nord Stream 2/Parlament in Svet, C-348/20 P, EU:C:2022:548, točki 136 in 137 ter navedena sodna praksa).

22 Vendar je bilo razsojeno, da lahko načelo preglednosti izjemoma upraviči, da se v okviru sodnega postopka razkrije dokument institucije, ki ni bil dostopen javnosti in ki vsebuje pravno mnenje, kadar se to mnenje nanaša na zakonodajni postopek, za katerega velja večja preglednost (sodba z dne 12. julija 2022, Nord Stream 2/Parlament in Svet, C-348/20 P, EU:C:2022:548, točka 138 in navedena sodna praksa).

23 Prvič, v obravnavani zadevi sta zadevna dokumenta mnenji, ki ju je izdelala pravna služba Parlamenta. Mnenje z dne 15. februarja 2005, naslovljeno na predsedujočega kvestorja, pristojnega za gospodarske zadeve poslancev Parlamenta, se nanaša na pristojnosti predsedstva za spreminjanje Pravilnika PEAM. Pravno obvestilo z dne 3. decembra 2018 se nanaša na morebitno razpustitev sklada. V glavi teh dokumentov je navedeno, da gre za zaupni pravni mnenji. Sporna dokumenta sta torej nedvomno pravna nasveta v smislu člena 4(2) Uredbe št. 1049/2001.

24 Drugič, ni sporno, da tožeče stranke Parlamenta niso zaprosile za dovoljenje za predložitev zadevnih pravnih mnenj pred Splošnim sodiščem, da zadnjenavedeno sodišče ni odredilo njune predložitve v okviru obravnavanih tožb in da ju Parlament ni razkril v okviru prošnje za dostop javnosti do dokumentov institucij v skladu z Uredbo št. 1049/2001. Ugotoviti je treba torej, da so bili ti dokumenti predloženi nezakonito. V zvezi s tem pravica, ki je članom Parlamenta podeljena s poslovnikom te institucije, do vpogleda v vse spise, ki jih ima navedena institucija, ni takšne narave, da bi bila tem poslancem priznana pravica, da bi brez dovoljenja Parlamenta v sodnem postopku predložili zaupen dokument. Prav tako okoliščini, na kateri se sklicujejo tožeče stranke, da je bilo pravno mnenje z dne 15. februarja 2005 delno povzeto v različnih internih dokumentih Parlamenta in da je ena od prilog k poročilu upravnega odbora sklada, namenjenemu predsedstvu, ne vplivata na dejstvo, da Parlament ni privolil v razkritje navedenega mnenja tožečim strankam.

25 Tretjič, zadevni pravni mnenji, čeprav ju je izdal Parlament, se ne nanašata na zakonodajni postopek, ampak na ureditev sklada, ki je Parlament ne določa kot zakonodajalec.

26 V takih okoliščinah bi ohranitev zadevnih pravnih mnenj v spisih posegala v pravico Parlamenta do poštenega sojenja in njegov interes, da prejme odkrita, objektivna in celovita mnenja. Poleg tega zgolj interes tožečih strank, naj bo še tako legitimen, da svoje trditve utemeljijo s tema mnenjema, ne zadostuje za utemeljitev takega posega v pravice in interese Parlamenta, in to še toliko bolj, ker utemeljenost teh trditev in zato možnost uspeha v postopku nista odvisni od predložitve teh mnenj. Ugotoviti je treba torej, da v obravnavanem primeru pri tehtanju interesov, na katero je bilo opozorjeno v točki 20 zgoraj, prevlada varstvo pravic in interesov Parlamenta (glej v tem smislu sodbo z dne 12. julija 2022, Nord Stream 2/Parlament in Svet, C-348/20 P, EU:C:2022:548, točka 141 in navedena sodna praksa).

27 Zato je treba predlogu Parlamenta za izločitev pravnih mnenj z dne 15. februarja 2005 in 3. decembra 2018 iz spisov ugoditi. Splošno sodišče teh dveh dokumentov torej ne bo upoštevalo.

C. Predlog za sprejetje ukrepov procesnega vodstva

28 Tožeče stranke Splošnemu sodišču predlagajo, naj sprejme ukrepe procesnega vodstva za zagotovitev, da bi Parlament posredoval, prvič, celoten spis o sprejetju sklepa iz leta 2023, vključno z zadevnimi poročili in zapisniki z vseh povezanih sestankov, drugič, vsa tehnična in aktuarska poročila Parlamenta v zvezi s SPDPZ, ki niso že v spisih, in tretjič, ocenjene finančne in aktuarske stroške SPDPZ od začetka njegove veljavnosti ter stroške njegovega letnega proračuna.

29 Splošno sodišče je na podlagi člena 89(3)(d) svojega poslovnika sprejelo ukrepe procesnega vodstva, s katerimi je od Parlamenta zahtevalo predložitev zapisnikov sej predsedstva z dne 17. aprila in 22. maja 2023, ki sta navedeni v uvodni izjavi 2 sklepa iz leta 2023, ter obvestil generalnega sekretarja Parlamenta z dne 12. aprila in 12. maja 2023 in prilog, ki so omenjene v navedenih zapisnikih. Ker Splošno sodišče meni, da je glede na dokumente, ki jih je posredoval Parlament, dejansko stanje dovolj razjasnjeno, v teh okoliščinah ni treba odrediti posredovanja drugih elementov in dokumentov, ki so jih predlagale tožeče stranke.

D. Utemeljenost

30 Tožeče stranke trdijo, da so izpodbijane odločbe nezakonite, ker temeljijo na sklepu iz leta 2023, ki naj bi bil prav tako nezakonit v delu, v katerem sta z njim določena prepolovitev zneska pokojnin, dolgovanih iz SPDPZ, in odprava usklajevanja tega zneska (v nadaljevanju: zadevna ukrepa).

31 Edini tožbeni razlog tožečih strank, ki se nanaša na ugovor nezakonitosti sklepa iz leta 2023, je sestavljen iz petih delov, od katerih se prvi nanaša na kršitev člena 27(2) Statuta in Poslovnika Parlamenta, drugi na kršitev načel pravne varnosti in varstva pridobljenih pravic, tretji na kršitev bistvene vsebine lastninske pravice in načel zagotavljanja poslanske neodvisnosti ter enakega obravnavanja, četrti na kršitev načela sorazmernosti in peti na kršitev načela varstva legitimnih pričakovanj.

32 Splošno sodišče meni, da je treba združiti ne le drugi in peti del, ampak tudi tretji in četrti del v delu, v katerem se ta utemeljujeta na eni strani s kršitvijo lastninske pravice ter na drugi strani s kršitvijo načel zagotavljanja poslanske neodvisnosti in enakega obravnavanja.

1. Prvi del: ugovor nezakonitosti sklepa iz leta 2023, ker naj bi bila z njim kršena člen 27(2) Statuta in Poslovnik Parlamenta

33 Tožeče stranke trdijo, da je sklep iz leta 2023 nezakonit, ker v nasprotju s členom 27(2) Statuta posega v pokojninske pravice, ki so bile iz SPDPZ že pridobljene. Trdijo, da je bila ta določba zasnovana kot „omejitvena“ oziroma „zaščitna“ klavzula, ki načeloma preprečuje spremembo pravic, ki so bile iz SPDPZ pridobljene ali pričakovane pred začetkom veljavnosti Statuta, in sicer nasprotno od pravic poslancev, ki so še vplačevali prispevke v SPDPZ, ki jih je bilo mogoče spremeniti. To razlago naj bi potrjevali častne izjave, ki so jih podali avtorji te določbe, in člen 76 Izvedbenih ukrepov v zvezi s Statutom. Tožeče stranke izpodbijajo tudi razlago člena 27(2) Statuta, oblikovano v sodni praksi, ki naj se v obravnavanih zadevah nikakor ne bi uporabljala, ker so svoje pokojninske pravice iz SPDPZ pridobile že pred sprejetjem sklepa iz leta 2023. Iz tega

sklepajo, da je predsedstvo s sprejetjem tega sklepa prekoračilo svoje pristojnosti, kot izhajajo iz člena 25(2) Poslovnika Parlamenta, in da je tak poseg v pravice, pridobljene iz SPDPZ, mogoče izvesti le s spremembo Statuta.

34 Parlament trditve tožečih strank prereka.

35 V zvezi s tem člen 27 Statuta, ki je pod naslovom II, „Prehodne določbe“, določa:

„1. Prostovoljni pokojninski sklad, ki ga je ustanovil Evropski parlament, bo obstajal tudi po začetku veljavnosti tega statuta za poslance ali nekdanje poslance, ki so že pridobili pravice in pričakovanja iz tega sklada.

2. Poslanci ohranijo pridobljene [ali pričakovane] pravice v polnem obsegu. Parlament lahko določi pogoje za pridobitev novih pravic ali pričakovanj.

3. Poslanci, ki prejemajo nadomestilo[, uvedeno s Statutom], ne morejo več pridobiti novih pravic iz prostovoljnega pokojninskega sklada.

4. Sklad ni na voljo poslancem, ki so bili prvič izvoljeni v Parlament po začetku veljavnosti tega statuta.“

36 Tožeče stranke v bistvu trdijo, da člen 27(2), prvi stavek, Statuta nasprotuje znižanju zneska pokojnine nekdanjih poslancev, ki so svoje pokojninske pravice pridobili pred sklepom iz leta 2023.

37 Na prvem mestu, opozoriti je treba, da pravica velja za pridobljeno, če se je dejstvo, na podlagi katerega nastane, uresničilo pred zakonsko spremembo. Kar zadeva, natančneje, pravico do prejemanja starostne pokojnine, se ta načeloma pridobi takrat, ko nastane dogodek, na podlagi katerega nastane ta pravica, to je takrat, ko nastane obveznost za izplačilo pokojnine (glej sodbo z dne 19. september 2024, Coppo Gavazzi in drugi/Parlament, C-725/20 P, EU:C:2024:766, točki 124 in 125 ter navedena sodna praksa).

38 V obravnavani zadevi ni sporno, da so vse tožeče stranke, ker so se njihove pokojnine začele izplačevati že pred sprejetjem sklepa iz leta 2023, imele pridobljene pokojninske pravice.

39 Na drugem mestu, opozoriti je treba tudi, da v pravu Unije ni načela, v skladu s katerim pridobljenih pravic, še manj pa pričakovanih pravic, nikakor ni mogoče spremeniti ali zmanjšati. Tako je pod nekaterimi pogoji take pravice po tehtanju zadevnih interesov mogoče spremeniti (sodba z dne 9. marca 2023, Grossetête/Parlament, C-714/21 P, neobjavljena, EU:C:2023:187, točka 89).

40 Na tretjem mestu, jezikovna razlaga člena 27(2), prvi stavek, Statuta ne pripelje nujno do sklepa, da je zakonodajalec želel „nespremenljivo določiti“ znesek pokojnine, do katere je upravičen nekdanji poslanec (glej po analogiji sodbo z dne 9. marca 2023, Grossetête/Parlament, C-714/21 P, neobjavljena, EU:C:2023:187, točka 91). V zvezi s kontekstualno razlago člena 27(2) Statuta je treba opozoriti, da je ta med prehodnimi določbami navedenega Statuta. Ta člen, upoštevan v okviru teh določb, odraža voljo zakonodajalca Unije, da določi razmerje med enotnim sistemom statutarnega pokojninskega zavarovanja za poslance Parlamenta ter nacionalnimi sistemi in SPDPZ, hkrati pa zagotovi prehod na sistem, uveden s Statutom (glej v tem smislu sodbo z dne 15. septembra 2021, Ashworth in drugi/Parlament, od T-720/19 do T-725/19,

neobjavljena, EU:T:2021:580, točka 79). V zvezi s ciljem tega člena pa je bilo razsojeno, da je bil cilj zakonodajalca Unije opredeliti osebno področje uporabe SPDPZ ob ohranitvi upravičenosti do tega sistema za poslance Parlamenta, ki so vanj že bili vključeni, in to nasprotno od poslancev Parlamenta, ki so bili prvič izvoljeni po začetku veljavnosti Statuta in se vanj ne morejo več vključiti (glej v tem smislu sodbo z dne 9. marca 2023, Grossetête/Parlament, C-714/21 P, neobjavljena, EU:C:2023:187, točki 91 in 92). Iz člena 27(2) Statuta pa ni mogoče sklepati, da je zakonodajalec Unije želel določiti materialne pogoje SPDPZ, zlasti določiti prepoved vsakršne spremembe podrobnih pravil tega sistema za prihodnost, vključno s tistimi, ki vplivajo na znesek pokojnine, do katere je lahko upravičen nekdanji poslanec (glej v tem smislu sodbo z dne 9. marca 2023, Grossetête/Parlament, C-714/21 P, neobjavljena, EU:C:2023:187, točki 91 in 93).

41 Iz tega izhaja, da člena 27(2), prvi stavek, Statuta ni mogoče razlagati tako, da bi nasprotoval znižanju zneska pokojnin, dolgovanih tožečim strankam iz SPDPZ. Zato tožeče stranke ne morejo utemeljeno trditi, da je predsedstvo s sprejetjem sklepa iz leta 2023 prekoračilo svoje pristojnosti, ker naj bi kršilo določbe Statuta.

42 S preostalimi trditvami, ki so jih navedle tožeče stranke, te ugotovitve ni mogoče izpodbiti.

43 Tako, prvič, nasprotno od tega, kar trdijo tožeče stranke, okoliščina, da v zadevah, v katerih sta bili izdani sodbi, navedeni v točki 40 zgoraj, zadevne osebe niso imele pridobljenih pokojninskih pravic, ampak le pričakovane pokojninske pravice, ne vpliva na uporabo razlage člena 27(2), prvi stavek, Statuta, ki jo je podalo Splošno sodišče in ki jo je Sodišče potrdilo, v obravnavanih zadevah. Ta določba namreč enako obravnava pridobljene in pričakovane pravice, ki jih razlikuje od novih pravic iz člena 27(2), drugi stavek, navedenega statuta. Iz tega izhaja, da razlaga sodišč Unije, v skladu s katero je namen člena 27(2), prvi stavek, tega statuta opredeliti osebno področje uporabe SPDPZ, ne pa določiti materialne pogoje tega sistema, velja tako za poslance, ki imajo pridobljene pravice, kot tudi za poslance, ki imajo le pričakovane pravice.

44 Drugič, člen 76(1) Izvedbenih ukrepov v zvezi s Statutom v prvotni različici (glej točko 11 zgoraj), v skladu s katerim se „pokojnina [dolgovana iz SPDPZ] še naprej izplačuje“, ni mogoče razlagati tako, da nespremenljivo določa znesek pokojnine. Ta določba se nanaša na pogoje za izplačilo pokojnin, dolgovanih iz SPDPZ. Ti pogoji tako spadajo v splošno pristojnost predsedstva v skladu s členom 25(3) Poslovnika Parlamenta in jih to torej lahko spremeni (glej v tem smislu sodbo z dne 9. marca 2023, Grossetête/Parlament, C-714/21 P, neobjavljena, EU:C:2023:187, točki 73 in 74).

45 Tretjič, tožeče stranke se sklicujejo na častne izjave, ki so jih podali nekdanji poslanci, ki so sodelovali pri pogajanjih o Statutu in Izvedbenih ukrepih v zvezi z njim ter pri sprejetju teh aktov. Trdijo, da je iz teh izjav razvidna avtentična razlaga člena 27 Statuta in člena 76 Izvedbenih ukrepov, v skladu s katero ti določbi zagotavljata ohranitev zneska pokojnin, ki se prejemajo ali bodo prejemale. Tožeče stranke dodajajo, da je bila velika večina poslancev Parlamenta, ki so glasovali za Statut, vključena v SPDPZ in da ga brez takega jamstva ne bi sprejela.

46 Najprej je treba navesti, kot je to storil Parlament, da se lahko sodišče Unije, če ni pripravljalnega gradiva, ki bi jasno izražalo namen avtorjev določbe, opre samo na obseg besedila, kot je bilo določeno, in mu da pomen, ki izhaja iz njegove jezikovne in logične razlage (glej sodbo z dne 20. maja 2010, Komisija/Violetti in drugi, T-261/09 P, EU:T:2010:215, točka 51 in navedena sodna praksa).

47 Poleg tega je v častnih izjavah, ki so jih predložile tožeče stranke, v bistvu le opozorjeno, da sta bila člen 27 Statuta in člen 76 Izvedbenih ukrepov v zvezi z njim zasnovana kot jamstvo za spoštovanje pridobljenih pravic zavarovancev SPDPZ oziroma jamstvo za pravico do prejemanja pokojnine – tudi po izčrpanju sklada – v okoliščinah, v katerih se ta sklad po začetku veljavnosti Statuta v bistvu ne bo več financiral. S takimi izjavami ni mogoče ovreči razlage člena 27(2), prvi stavek, Statuta, kot izhaja iz sodb, navedenih v točki 40 zgoraj, v skladu s katero ta določba ne preprečuje znižanja zneska pokojnin, dolgovanih tožečim strankam.

48 Glede na vse zgoraj navedeno je treba prvi del edinega tožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.

2. Drugi in peti del: ugovor nezakonitosti sklepa iz leta 2023, ker naj bi bila z njim kršena načela pravne varnosti, varstva pridobljenih pravic in varstva legitimnih pričakovanj

49 Tožeče stranke z drugim delom edinega tožbenega razloga trdijo, da je s sklepom iz leta 2023 kršeno načelo pravne varnosti, ker je z njim poseženo v pravice, pridobljene pred njegovim sprejetjem. Poudarjajo, da tudi če se predpostavi, da je sklep iz leta 2023 lahko vplival na pridobljene pravice, je tako izvedeno zmanjšanje pravic povsem brez primere glede na obseg. Natančneje, sklep iz leta 2023 naj bi vplival na bistvene značilnosti pravice do pokojnine, in sicer na znesek te pravice in na odgovornost Parlamenta, da zagotovi njeno izplačilo v primeru izčrpanja sklada. V repliki dodajajo, da je bilo po njihovem mnenju načelo pravne varnosti kršeno, ker sklep iz leta 2023 ni vseboval prehodnih ukrepov. Trdijo, da bi lahko Parlament, ker ni bil insolventen, nosil višje proračunske stroške z določitvijo prehodne ureditve.

50 Tožeče stranke s petim delom edinega tožbenega razloga trdijo, da je bil pravni okvir, ki se uporablja za SPDPZ in ki je sestavljen iz Statuta, Izvedbenih ukrepov v zvezi z njim in sklepa predsedstva z dne 1. aprila 2009, sprejet za zagotovitev spoštovanja načela varstva legitimnih pričakovanj z ohranitvijo pokojninskih pravic, pridobljenih na podlagi Pravilnika PEAM, vključno z zneskom pokojnine. Dodajajo, da tudi če se predpostavi, da je imel Parlament na voljo „pravno polje proste presoje“ za sprejetje sklepa iz leta 2023, so večkrat ponovljena zagotovila, ki jih je dal skladu in upravičencem SPDPZ v zvezi z ohranitvijo zneska pokojnin, vključno s tem, da bo prevzel odgovornost, ko bodo sredstva sklada izčrpana, ob upoštevanju ustvarjenega legitimnega pričakovanja to polje proste presoje omejila.

51 Parlament trditve tožečih strank prereka.

52 Drugi in peti del v bistvu vsebujeta dva očitka, od katerih se prvi nanaša na kršitev načela spoštovanja pridobljenih pravic, drugi pa na kršitev načel pravne varnosti in varstva legitimnih pričakovanj.

a) Prvi očitek: kršitev načela spoštovanja pridobljenih pravic

53 V skladu z ustaljeno sodno prakso se novi zakoni, ki spreminjajo prejšnji zakon, če ni določeno drugače, uporabljajo za prihodnje učinke položajev, ki so nastali med veljavnostjo zadnjenavedenega zakona. Drugače velja le za položaje, nastale in dokončno uresničene med veljavnostjo prejšnjega zakona, ki ustvarjajo pridobljene pravice (glej sodbo z dne 19. septembra 2024, Coppo Gavazzi in drugi/Parlament, C-725/20 P, EU:C:2024:766, točka 124 in navedena sodna praksa).

54 Kar zadeva, natančneje, pravico do prejemanja starostne pokojnine, se ta načeloma pridobi takrat, ko nastane obveznost za izplačilo pokojnine (glej točko 37 zgoraj). Vendar načelo varstva pridobljenih pravic ne zajema tega, da vsaka sprememba načina izračuna pokojnine, ki povzroči znižanje tega zneska, ki se uporabi na podlagi ureditve, sprejete po tem, ko je nastala obveznost za izplačilo te pokojnine, pomeni poseg v te pridobljene pravice (sodba z dne 19. septembra 2024, Coppo Gavazzi in drugi/Parlament, C-725/20 P, EU:C:2024:766, točka 126).

55 Razlikovati je treba namreč med pridobljenimi pokojninskimi pravicami in zneski pokojnin. Pojem „pridobljene pokojninske pravice“ se nanaša na pokojninske pravice, ki izhajajo iz prispevkov, ki so bili in individualno vplačani za vsako od tožečih strank, in ki pomenijo osnovo za izračun pokojnine, ki jim je dodeljena iz SPDPZ. Tega pojma zato ni mogoče razumeti tako, da se nanaša na domnevno pravico do prejemanja fiksnega in nespremenljivega zneska pokojnine, izračunanega na podlagi pravil, ki so veljala ob izplačilu pokojnine (glej po analogiji sodbo z dne 19. septembra 2024, Coppo Gavazzi in drugi/Parlament, C-725/20 P, EU:C:2024:766, točka 89).

56 V zvezi s tem je treba opozoriti, da v pravu Unije ni načela, v skladu s katerim pridobljenih pravic nikakor ni mogoče spremeniti ali zmanjšati. Pod nekaterimi pogoji je take pravice po tehtanju zadevnih interesov mogoče spremeniti (glej točko 39 zgoraj).

57 Glede na te elemente tožeče stranke ne morejo utemeljeno trditi, da to, da je bil s sklepom iz leta 2023 znižan znesek pokojnine, ki se je že začela izplačevati in ki je upravičencem dolgovana iz SPDPZ, samo po sebi pomeni kršitev načela spoštovanja pridobljenih pravic.

58 Trditev v zvezi z obsegom znižanja zneska pokojnin, ki je bilo izvedeno s sklepom iz leta 2023, pa se navezuje na vprašanje spoštovanja načela sorazmernosti in bo torej obravnavana v okviru tretjega in četrtega dela, in sicer v delu, v katerem se opirata na nesorazmeren poseg v lastninsko pravico.

59 Iz tega izhaja, da je treba s pridržkom preučitve trditve, ki se nanaša na načelo sorazmernosti, prvi očitek zavrniti.

b) Drugi očitek: kršitev načel pravne varnosti in varstva legitimnih pričakovanj

60 Po eni strani je treba v zvezi s kršitvijo načela varstva legitimnih pričakovanj opozoriti, da ima pravico do sklicevanja na tako načelo, ki je korelat načela pravne varnosti, vsak pravni subjekt, ki mu je institucija Unije s tem, da mu je dala natančna zagotovila, vzbudila utemeljena pričakovanja (glej sodbo z dne 16. decembra 2020, Svet/K. Chrysostomides & Co. in drugi, C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P in C-604/18 P, EU:C:2020:1028, točka 178 in navedena sodna praksa).

61 Zagotovila, ki lahko – ne glede na obliko, v kateri so bila sporočena – vzbudijo taka pričakovanja, so natančne, brezpogojne in skladne informacije, ki izhajajo iz pooblaščenih in zanesljivih virov. Nihče pa se ne more sklicevati na kršitev načela varstva legitimnih pričakovanj, če navedenih zagotovil ni. Prav tako se razumna in preudarna oseba, kadar lahko predvidi sprejetje ukrepa Unije, ki lahko posega v njene interese, v primeru sprejetja tega ukrepa ne more sklicevati na navedeno načelo (glej sodbo z dne 19. septembra 2024, Coppo Gavazzi in drugi/Parlament, C-725/20 P, EU:C:2024:766, točka 96 in navedena sodna praksa).

62 Na prvem mestu, v delu, v katerem se tožeče stranke sklicujejo na legitimna pričakovanja, ki naj bi izhajala iz pravnega okvira, ki se uporablja za SPDPZ in ki je sestavljen iz Statuta, Izvedbenih ukrepov v zvezi z njim in sklepa predsedstva z dne 1. aprila 2009, je treba opozoriti, da niti Statut niti Izvedbeni ukrepi v zvezi z njim ne določajo pravice do ohranitve zneska pokojnine, določenega glede na stanje predpisov pred sprejetjem sklepa iz leta 2023 (glej točki 41 in 44 zgoraj).

63 Tožeče stranke poleg tega trdijo, da se je Parlament na seji predsedstva 1. aprila 2009 zavezal, da bo v primeru izčrpanja sklada jamčil za izplačilo pokojnin, dolgovanih iz SPDPZ, z uporabo lastnega proračuna. Dodajajo, da je bila ta odločitev sporočena vsem zavarovancem SPDPZ in da je Parlament od leta 2009 v svojih letnih zaključnih računih navajal znesek aktuarskega primanjkljaja sklada.

64 V zvezi s tem je treba navesti, da predsedstvo na seji 1. aprila 2009 ni le sprejelo sklepa z istega dne o spremembi Pravilnika PEAM, ampak se je v imenu Parlamenta tudi zavezalo, da bo zagotovilo „pravico poslancev, vključenih v [SPDPZ], do prejemanja dodatne pokojnine, ki bi po izčrpanju sklada ostala pridobljena“. Prav tako je odločil, da „bo enako celoten kapital, ki bo ostal v skladu po izplačilu vseh pokojninskih pravic, prenesen na Parlament“. Kot poudarjajo tožeče stranke, je bila ta zaveza omenjena v sporočilu za zavarovance SPDPZ z dne 3. aprila 2009.

65 Namen take zaveze je bilo jamčiti za pridobljene pokojninske pravice poslancev v verjetnem primeru izčrpanja sklada pred izplačilom vseh pokojninskih pravic, ki so jih pridobili člani (sodbi z dne 18. oktobra 2011, Purvis/Parlament, T-439/09, EU:T:2011:600, točka 73, in z dne 13. marca 2013, Inglewood in drugi/Parlament, T-229/11 in T-276/11, EU:T:2013:127, točka 66).

66 Vendar se taka zaveza Parlamenta, in sicer, da bodo pokojnine izplačane iz njegovega proračuna, da se zagotovi spoštovanje pridobljenih pravic upravičencev SPDPZ, ob upoštevanju besedila te zaveze in glede na sodno prakso, navedeno v točkah 54 in 55 zgoraj, ne sme zamenjevati z zavezo Parlamenta, da bo zagotovil izplačilo zneska pokojnin, kot je opredeljen na podlagi pravil, ki so se uporabljala pred sklepom iz leta 2023.

67 Zato tožeče stranke ne morejo utemeljeno trditi, da je Parlament s sprejetjem sklepa iz leta 2023 prek svojega predsedstva kršil obseg zaveze, prevzete 1. aprila 2009, in s tem kršil načelo varstva legitimnih pričakovanj.

68 Na drugem mestu, kar zadeva akte, na katere se sklicujejo tožeče stranke in iz katerih naj bi izhajalo legitimno pričakovanje glede neznižanja zneska pokojnin, ki so se začele izplačevati, prvič, sta bili mnenji pravne službe Parlamenta z dne 15. februarja 2005 in 3. decembra 2018 izločeni iz spisov in ju zato ni mogoče upoštevati.

69 Drugič, obvestilo generalnega sekretarja Parlamenta z dne 24. novembra 2005 je informativno obvestilo članom predsedstva, s katerim so bili temu predsedstvu po sprejetju Statuta predloženi nekateri predlogi v zvezi s financiranjem sklada. Tako gre za interno obvestilo, ki po definiciji ni namenjeno upravičencem sklada. Poleg tega, kot trdi Parlament, to obvestilo, ki spada v interni proces odločanja, odraža le stališče ene od upravnih služb Parlamenta, in sicer generalnega sekretariata, in ne stališča predsedstva, ki je organ, pristojen za spremembo materialnih pogojev SPDPZ (sodba z dne 9. marca 2023, Grossetête/Parlament, C-714/21 P, neobjavljena, EU:C:2023:187, točka 74). Za to obvestilo torej ni mogoče šteti, da vsebuje zagotovila, ki bi jih uprava dala upravičencem sklada (glej v tem smislu sodbo z dne 26. septembra 2002, Borremans in drugi/Komisija, T-319/00, EU:T:2002:229, točka 67). Dodati je treba, da okoliščina, da so tožeče

stranke lahko imele dostop do navedenega obvestila zaradi svojega statusa članov Parlamenta, te ugotovitve ne more omajati, saj bi se jim sicer priznalo varstvo na podlagi legitimnega pričakovanja, ki bi veljalo specifično zanje.

70 Tretjič, iz dopisa predsednika Parlamenta predsedniku sklada z dne 14. aprila 2016 je razvidna nedvoumna zaveza Parlamenta, da „sprejme svoje pravne obveznosti v razmerju do članov sklada“. Ker ni pojasnil glede obsega navedenih zavez, ta dopis ne more pomeniti zagotovila v smislu sodne prakse, na katero je bilo opozorjeno v točki 60 zgoraj, da zneska pokojnin, ki so se že začele izplačevati iz SPDPZ, ni mogoče spremeniti.

71 Četrtič, enako velja za Resolucijo Evropskega parlamenta z dne 24. oktobra 2018 o stališču Sveta o predlogu splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2019 (UL 2020, C 345, str. 221). Parlament namreč s to resolucijo zgolj poziva generalnega sekretarja in predsedstvo, naj nujno oblikujeta jasen načrt, po katerem bo „Parlament nase prenesel in prevzel obveznosti in odgovornosti [SPDPZ] takoj po volitvah leta 2019“. Zato ne vsebuje nobenega zagotovila, da Parlament ne bo spremenil zneska pokojnin, ki se izplačujejo iz SPDPZ. Poleg tega je resolucija Parlamenta, kot je resolucija z dne 24. oktobra 2018, dokument, ki vsebuje povsem politične izjave ter ni zavezujoč in ne more vzbuditi legitimnega pričakovanja, da bo mu sledil učinek (glej v tem smislu sodbo z dne 11. julija 1985, Salerno in drugi/Komisija in Svet, 87/77, 130/77, 22/83, 9/84 in 10/84, neobjavljena, EU:C:1985:318, točka 59, in sklep z dne 17. decembra 2003, Krikorian in drugi/Parlament in drugi, T-346/03, EU:T:2003:348, točki 19 in 20).

72 Petič, čeprav je iz izjav generalnega sekretarja Parlamenta s seje predsedstva z dne 12. marca 2018 razvidno, da bi moral Parlament po izčrpanju sklada iz svojega proračuna plačevati pokojnine, dolgovane iz SPDPZ, te izjave ne vsebujejo nobenega zagotovila glede zneska teh pokojnin. Izjave generalnega sekretarja pred Odborom Parlamenta za proračunski nadzor z dne 16. novembra 2020 pa jasno vsebujejo možnost znižanja zneska pokojnin.

73 Iz tega izhaja, da akti, na katere se sklicujejo tožeče stranke, niso taki, da bi lahko vzbudili legitimno pričakovanje, da zneska pokojnin, ki so se že začele izplačevati in ki so dolgovane iz SPDPZ, ni mogoče znižati.

74 Na tretjem mestu, ugotoviti je treba, da ima uprava glede ureditve SPDPZ široko diskrecijsko pravico (glej v tem smislu sodbo z dne 13. marca 2013, Inglewood in drugi/Parlament, T-229/11 in T-276/11, EU:T:2013:127, točka 71). Na področju, na katerem ima uprava tako diskrecijsko pravico, pa zgolj praksa, naj bo še tako stalna, ne pomeni natančnih, brezpogojnih in skladnih informacij, iz katerih bi lahko dejansko izhajalo legitimno pričakovanje (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 2. decembra 2020, Thunus in drugi/EIB, T-247/19, neobjavljena, EU:T:2020:577, točka 70 in navedena sodna praksa). Zato dejstvo, da so do sklepa iz leta 2023 spremembe SPDPZ s strani Parlamenta sistematično vplivale le na upravičence tega sistema in ki še ne prejemajo dodatne pokojnine, ne more vzbuditi legitimnega pričakovanja, da se bodo prihodnje reforme sistema lahko nanašale tudi le na zadnjenavedene.

75 Dodati je treba, da je iz listin v spisih in izjav Parlamenta na obravnavi razvidno, da je praksa, navedena v točki 74 zgoraj, temeljila na razlagi, ki je v službah Parlamenta prevladovala glede obsega pridobljenih pokojninskih pravic. Te službe so namreč zlasti menile, da zneska pokojnine, do katere so upravičeni nekdanji poslanci, ki že prejemajo pokojnino, ni mogoče spremeniti, saj bi se sicer poseglo v njihove pridobljene pravice. Vendar te okoliščine ni mogoče enačiti

z zagotovilom v smislu sodne prakse, na katero je bilo opozorjeno v točki 61 zgoraj, da bo ta razlaga ohranjena, dokler bo veljal SPDPZ. Tako se je, kot je Parlament navedel na obravnavi, razlaga njegovih služb razvila glede na odločbe, ki sta jih izdali sodišči Unije.

76 Na četrtem mestu, navesti je treba, da je bila ureditev v zvezi s SPDPZ večkrat spremenjena, zlasti v letih 2009 in 2018, zaradi poslabšanja gospodarskega in finančnega položaja sklada. Reformi z dne 1. aprila 2009 in 10. decembra 2018 so upravičenci SPDPZ izpodbijali in sta bili predmet zadev, v katerih sta bili na eni strani izdani sodbi z dne 18. oktobra 2011, Purvis/Parlament (T-439/09, EU:T:2011:600), in z dne 13. marca 2013, Inglewood in drugi/Parlament (T-229/11 in T-276/11, EU:T:2013:127), ter na drugi strani sodbe z dne 15. septembra 2021, Ashworth in drugi/Parlament (od T-720/19 do T-725/19, neobjavljena, EU:T:2021:580); z dne 15. septembra 2021, Arnaoutakis in drugi/Parlament (od T-240/20 do T-245/20, neobjavljena, EU:T:2021:590); z dne 9. marca 2023, Grossetête/Parlament (C-714/21 P, neobjavljena, EU:C:2023:187), in z dne 9. marca 2023, Galeote in Watson/Parlament (C-715/21 P in C-716/21 P, neobjavljena, EU:C:2023:190). Navesti je treba tudi, da je predsedstvo med razpravami pred sprejetjem reforme z dne 10. decembra 2018 navedlo, da ta reforma ne bo zadostna. Generalnega sekretarja Parlamenta je pozvalo, naj do konca leta 2020 predlaga dodatne ukrepe, vključno z zamrznitvijo ali zmanjšanjem usklajevanja zneska pokojnin, in preuči nadaljnje ukrepe, da bi se za sklad našla dolgoročnejša rešitev.

77 Zato so bili upravičenci SPDZ, kot so tožeče stranke, nujno seznanjene s kontekstom sklepa iz leta 2023, in sicer z nujnostjo reforme pogojev SPDPZ.

78 Iz vseh teh razlogov je treba ta očitek v delu, v katerem se nanaša na kršitev načela varstva legitimnih pričakovanj, zavrniti, ne da bi bilo treba odločati o ugovorih nedopustnosti, ki jih je v zvezi s tem podal Parlament, niti o dopustnosti dokumentov, na katere se sklicujejo tožeče stranke in ki so priloženi repliki.

79 Po drugi strani tožeče stranke v zvezi z domnevno kršitvijo načela pravne varnosti trdijo, da Sklep iz leta 2023 ne vsebuje prehodnih ukrepov.

80 Predsedstvo se je dejansko za to, da se bodo zadevni ukrepi uporabili brez uvedbe prehodne ureditve, odločilo zato, kot je navedeno v uvodni izjavi 8 sklepa iz leta 2023, ker bi lahko glede na resne težave s financiranjem SPDPZ in tveganje, da bo v zelo kratkem času prišlo do izčrpanja likvidnih sredstev sklada, uvedba take ureditve resno ogrozila predvidene finančne učinke navedenih ukrepov. Sklep iz leta 2023 je bil zato 12. junija 2023 sprejet, 29. junija 2023 objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* in 1. julija 2023 začel veljati.

81 V zvezi s tem je treba opozoriti, da temeljna zahteva po pravni varnosti v njenih različnih oblikah zagotavlja predvidljivost položajev in pravnih razmerij, ki jih ureja pravo Unije (glej sodbo z dne 9. marca 2023, Grossetête/Parlament, C-714/21 P, neobjavljena, EU:C:2023:187, točka 120 in navedena sodna praksa). Načelo pravne varnosti zahteva, da ureditev Unije zadevnim osebam omogoča, da se natančno seznanijo z obsegom obveznosti, ki jim jih nalaga, ter da se lahko nedvoumno seznanijo s svojimi pravicami in obveznostmi ter ukrepajo v skladu z njimi (glej sodbo z dne 19. septembra 2024, Coppo Gavazzi in drugi/Parlament, C-725/20 P, EU:C:2024:766, točka 123 in navedena sodna praksa).

82 V okviru sporov s področja javnih uslužbencev Unije je bilo razsojeno, da uradniki nimajo pravice do ohranitve Statuta, kot je obstajal ob njihovi zaposlitvi, in da čeprav lahko zakonodajalec Unije kadar koli v pravila Statuta vnese spremembe, za katere meni, da so v skladu z interesom službe, in

za prihodnost sprejme določbe Statuta, ki so za zadevne uradnike manj ugodne, to velja pod pogojem, da določi dovolj dolgo prehodno obdobje, da se prepreči nepričakovana sprememba podrobnih pravil za izplačilo pridobljenih pokojnin. Namen takega obdobja je, da se ne kršijo legitimna pričakovanja glede ohranitve ureditve (glej sodbo z dne 15. septembra 2021, Ashworth in drugi/Parlament, od T-720/19 do T-725/19, neobjavljena, EU:T:2021:580, točki 129 in 132 ter navedena sodna praksa).

83 Poleg tega lahko – tudi če se predpostavi, da je bilo v obravnavani zadevi ustvarjeno legitimno pričakovanje, kar ni bilo tako – prevladujoč javni interes nasprotuje sprejetju prehodnih ukrepov za položaje, ki so nastali pred začetkom veljavnosti nove ureditve, vendar se še vedno razvijajo. Tako neobstoj prehodnih ukrepov, s katerimi se varuje pričakovanje, ki bi ga subjekt lahko legitimno imel od ureditve Unije, ob neobstoju prevladujočega javnega interesa krši hierarhično višje pravno pravilo (glej sodbo z dne 15. septembra 2021, Ashworth in drugi/Parlament, od T-720/19 do T-725/19, neobjavljena, EU:T:2021:580, točka 133 in navedena sodna praksa).

84 V obravnavani zadevi so bili zadevni ukrepi zasnovani glede na izjemno občutljiv položaj sklada, katerega sredstva so konec maja 2023 znašala med 43 in 44 milijoni EUR, medtem ko je bil letni znesek pokojnin, ki jih je treba plačati, v povprečju med 22 in 23 milijoni EUR do leta 2030. V tem okviru in vsekakor je bilo treba za kratkoročno zaščito sklada sprejeti ukrepe s takojšnjim učinkom in je ta zaščita tako lahko pomenila prevladujoč javni interes, ki lahko upraviči nesprejetje prehodnih ukrepov.

85 Iz tega izhaja, da je treba ta očitek v delu, v katerem se nanaša na kršitev načela pravne varnosti, zavrniti, ne da bi bilo treba odločati o ugovoru nedopustnosti, ki ga je podal Parlament.

86 Zato je treba s pridržkom preučitve trditev, ki se nanašajo na kršitev načela sorazmernosti, zavrniti ugovor nezakonitosti sklepa iz leta 2023, ki se nanaša na to, da naj bi bila z njim kršena načela pravne varnosti, varstva pridobljenih pravic in varstva legitimnih pričakovanj.

3. Tretji in četrti del v delu, v katerem se nanašata na ugovor nezakonitosti sklepa iz leta 2023, ker naj bi bila z njim kršena lastninska pravica

87 Tožeče stranke s tretjim delom edinega tožbenega razloga zlasti trdijo, da sklep iz leta 2023 ob upoštevanju obsega znižanja zneska pokojnine, izvedenega s tem sklepom, posega v bistveno vsebino lastninske pravice. Tako naj bi, prvič, ta bistvena vsebina ustrezala vsaj ravni 50 % zneska pokojnine, določeni s sodno prakso v zvezi z Direktivo 2008/94/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o varstvu delavcev v primeru plačilne nesposobnosti delodajalca (UL 2008, L 283, str. 36), ki naj se ne bi smela znižati. To naj bi še toliko bolj pomenilo raven, ki se ne bi smela znižati, ker naj po eni strani Parlament ne bi imel polja proste presoje, ki je bilo s to direktivo priznano državam članicam, in ker je bil Parlament po drugi strani vsekakor dolžan nositi odgovornost ob izčrpanju sklada, ki je bilo predvideno in predvidljivo, zlasti od leta 2009, in do katerega bi moralo priti leta 2024. Tožeče stranke iz tega sklepajo, da je učinek sklepa iz leta 2023 nezakonito nevtralizirati odgovornost Parlamenta. Drugič, s sklepom iz leta 2023 naj bi bilo zmanjšanje primanjkljaja sklada nesorazmerno naloženo njegovim upravičencem.

88 Tožeče stranke s četrtim delom edinega tožbenega razloga zlasti trdijo, da je sklep iz leta 2023 nezakonit, ker po eni strani pred njim ni bilo opravljeno tehtanje zadevnih interesov, po drugi strani pa z njim ni spoštovano načelo sorazmernosti. V zvezi s tem trdijo, da čeprav je bil primanjkljaj sklada predviden, čeprav se je Parlament zavezal, da ga bo odpravil, in čeprav nikakor ni obstajala obveznost ohranitve aktuarskega ravnotežja v zvezi s skladom, abstraktni cilj

v splošnem interesu, in sicer zmanjšanje tega primanjkljaja, ki je izključni cilj sklepa iz leta 2023, ni niti potreben, niti legitimen, niti sorazmeren. Tožeče stranke poudarjajo, da likvidnostne težave sklada izhajajo iz njegove zasnove in razvoja, za kar je odgovoren Parlament. Poleg tega naj bi po njihovem mnenju ponovno uravnoteženje primanjkljaja v celoti ali pretirano obremenilo upravičence SPDPZ, kar je v nasprotju z razdelitvijo dve tretjini/tretjina, ki je veljala do tedaj. Dodajajo, da niti klavzula o povračilu povišanih prispevkov niti klavzula o negotovosti ne moreta odpraviti nesorazmernosti sklepa iz leta 2023.

89 Parlament trditve tožečih strank prereka.

a) Uvodne ugotovitve

90 Člen 17(1) Listine določa:

„Vsakdo ima pravico imeti v posesti svojo zakonito pridobljeno lastnino, jo uporabljati, z njo razpolagati in jo komu zapustiti. Lastnina se nikomur ne sme odvzeti, razen v javno korist v primerih in pod pogoji, ki jih določa zakon, vendar le proti pravični in pravočasni odškodnini za njeno izgubo. Uživanje lastnine se lahko uredi z zakonom, kolikor je to potrebno zaradi splošnega interesa.“

91 Ta določba je pravilo, katerega cilj je podeliti pravice posameznikom (glej sodbo z dne 21. maja 2019, Komisija/Madžarska (Užitek na kmetijskih zemljiščih), C-235/17, EU:C:2019:432, točka 68 in navedena sodna praksa).

92 V skladu s členom 52(3) Listine, kolikor ta listina vsebuje pravice, ki ustrezajo pravicam, zagotovljenim s Konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisano 4. novembra 1950 v Rimu (v nadaljevanju: EKČP), sta vsebina in obseg teh pravic enaka kot vsebina in obseg pravic, ki ju določa ta konvencija. Zato je treba za razlago člena 17 Listine upoštevati sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice v zvezi s členom 1 Prvega dodatnega protokola k EKČP, ki določa varstvo lastninske pravice kot minimalno raven varstva (glej v tem smislu sodbo z dne 21. maja 2019, Komisija/Madžarska (Užitek na kmetijskih zemljiščih), C-235/17, EU:C:2019:432, točka 72 in navedena sodna praksa).

93 Ugotovljeno je že bilo, da v skladu s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice, če zakonodaja določa samodejno izplačevanje neke socialne dajatve, se s to zakonodajo ustvarja premoženjski interes, ki za osebe, ki izpolnjujejo zadevne pogoje, spada na področje uporabe člena 1 Prvega dodatnega protokola k EKČP. Pravice, ki temeljijo na plačilu prispevkov v sistem socialne varnosti, so tako premoženjske pravice v smislu tega člena (sodba z dne 13. junija 2017, Florescu in drugi, C-258/14, EU:C:2017:448, točka 50) in znižanje zneska starostne pokojnine, ki lahko vpliva na kakovost življenja zadevne osebe, pomeni omejitev njene lastninske pravice (glej sodbo z dne 19. septembra 2024, Coppo Gavazzi in drugi/Parlament, C-725/20 P, EU:C:2024:766, točka 104 in navedena sodna praksa).

94 Iz tega izhaja, kot priznava Parlament, da se v obravnavani zadevi s sklepom iz leta 2023, ker je z njim povzročeno znižanje zneska pokojnine tožečih strank, omejuje njihova lastninska pravica.

95 Vendar je treba opozoriti, da lastninska pravica, zagotovljena s členom 17 Listine, ni absolutna pravica in da je lahko njeno izvajanje predmet omejitev, utemeljenih s cilji v splošnem interesu, ki jim sledi Unija (sodba z dne 20. septembra 2016, Ledra Advertising in drugi/Komisije in ECB, od C-8/15 P do C-10/15 P, EU:C:2016:701, točka 69). Tako mora biti v skladu s členom 52(1), prvi stavek, Listine tudi kakršno koli omejevanje uresničevanja pravic in svoboščin, ki jih priznava

Listina, predpisano z zakonom in mora spoštovati njihovo bistveno vsebino. V členu 52(1), drugi stavek, Listine je dodano, da so ob upoštevanju načela sorazmernosti omejitve dovoljene samo, če so potrebne in če dejansko ustrezajo ciljem splošnega interesa, ki jih priznava Unija, ali če so potrebne zaradi zaščite pravic in svoboščin drugih.

96 V obravnavani zadevi tožeče stranke s prvim očitkom trdijo, da je s sklepom iz leta 2023 kršen člen 52(1), prvi stavek, Listine. Čeprav priznavajo, da je poseg v lastninsko pravico s sklepom iz leta 2023 določen z zakonom, trdijo, da se s tem sklepom krši bistvena vsebina lastninske pravice.

97 Tožeče stranke z drugim očitkom trdijo, da je s sklepom iz leta 2023 kršen vsaj člen 52(1), drugi stavek, Listine, ker se z njim nesorazmerno posega v lastninsko pravico.

b) Prvi očitek: kršitev bistvene vsebine lastninske pravice

98 Tožeče stranke v bistvu trdijo, prvič, da je s sklepom iz leta 2023 določeno pretirano znižanje zneska pokojnin, ki se giblje med 60,15 % in 70,71 %, drugič, da je s tem sklepom nezakonito nevtralizirana odgovornost Parlamenta, in tretjič, da je z njim v nasprotju s temeljnim pravilom porazdelitve bremena sistema, ki je veljalo do tedaj, zmanjšanje primanjkljaja sklada nesorazmerno naloženo njegovim upravičencem.

99 Opozoriti je treba, da člen 17(1) Listine varuje premoženjsko pravico, ki so jo tožeče stranke pridobile z vplačilom prispevkov v sklad. Te določbe pa ni mogoče razlagati tako, da daje pravico do pokojnine v določenem znesku (glej v tem smislu sodbo z dne 13. junija 2017, Florescu in drugi, C-258/14, EU:C:2017:448, točka 50 in navedena sodna praksa).

100 Tako je v obravnavani zadevi premoženjska pravica tožečih strank, na katero se nanaša člen 17(1) Listine, pravica do prejemanja pokojnine iz SPDPZ, in ne pravica do terjatve v določenem znesku. Ugotoviti pa je treba, da s sklepom iz leta 2023, čeprav je z njim znižan znesek pokojnin, dolgovanih iz tega sistema, ni poseženo v samo načelo pravice do pokojnine.

101 Vendar naj bi bilo po mnenju tožečih strank znižanje zneska pokojnin, dolgovanih iz SPDPZ, ki izhaja iz sklepa iz leta 2023, tako obsežno, da naj bi to poseglo v bistveno vsebino lastninske pravice.

102 V zvezi s tem je treba navesti, da je treba po mnenju Parlamenta raven znižanja zneska pokojnin načeloma presojati glede na načelo sorazmernosti in da bi lahko bilo le s povsem skrajnim znižanjem tega zneska poseženo v bistveno vsebino lastninske pravice.

103 V zvezi z obsegom znižanja zneska pokojnin, ki izhaja iz sklepa iz leta 2023, je treba navesti, da so tožeče stranke predložile strokovno poročilo z dne 5. oktobra 2023, ki ga je na zahtevo sklada pripravila svetovalna družba, specializirana za pokojnine in socialno varnost. V skladu s tem poročilom bi sklep iz leta 2023 glede na aktuarsko analizo povzročil znižanje zneska pokojnin, dolgovanih iz SPDPZ, za povprečno 62,53 %, pri čemer se stopnja znižanja giblje med 60,15 % in 70,71 %. Čeprav je vpliv, povezan z zvišanjem upokojitvene starosti s 65 na 67 let, ki v obravnavanem primeru ni sporen, nevtraliziran, naj bi skupni učinek 50-odstotnega znižanja in odprave usklajevanja na znesek pokojnin v povprečju znašal 61,96 %. Navesti je treba tudi, da se najvišja stopnja znižanja nanaša na osebe, ki nasprotno od tožečih strank na dan sprejetja sklepa iz leta 2023 še niso pridobile pokojninskih pravic.

104 Parlament trdi, da strokovno poročilo nima nobene vrednosti za presojo zakonitosti sklepa iz leta 2023, ne da bi pri tem izpodbijal ocene, ki so v njem navedene, ali uporabljena podrobna pravila izračuna. Parlament je na obravnavi priznal, da ni imel na voljo ocen glede skupne ravni znižanja zneska pokojnin, ki izhaja iz obeh zadevnih ukrepov.

105 V tem okviru in glede na elemente iz spisov Splošno sodišče meni, da je mogoče ocene iz strokovnega poročila, ki so ga predložile tožeče stranke, šteti za razumne.

106 Na prvem mestu, tožeče stranke trdijo, da bi bilo treba bistveno vsebino lastninske pravice kot temeljne pravice na področju pokojnine pri sistemu, kot je SPDPZ, določiti glede na minimalno raven, zagotovljeno s sodno prakso v zvezi s členom 8 Direktive 2008/94.

107 V zvezi s tem je treba navesti, da je namen Direktive 2008/94 varstvo delavcev v primeru plačilne nesposobnosti njihovega delodajalca. V skladu s členom 1(1) te direktive se ta uporablja za terjatve delavcev, ki izhajajo iz pogodb o zaposlitvi ali delovnih razmerij, do delodajalcev, ki so plačilno nesposobni v smislu člena 2(1) te direktive. Člen 3, prvi odstavek, navedene direktive nalaga državam članicam, da ustanovijo organ, ki zagotavlja plačilo neporavnanih terjatev delavcev. Člen 8 te direktive določa, da države članice zagotovijo potrebne ukrepe za varstvo interesov delavcev, v zvezi s priznano upravičenostjo do starostnih prejemkov iz naslova dodatnega poklicnega ali medpodjetniškega pokojninskega zavarovanja zunaj obveznega socialnega zavarovanja. Zadnjenavedena določba je bila razložena tako, da se z njo zaradi spoštovanja minimalnega varstva zahteva, da nekdanji delavec v primeru plačilne nesposobnosti delodajalca prejme vsaj polovico starostnih prejemkov, ki izhajajo iz pridobljenih pokojninskih pravic v okviru dodatnega poklicnega pokojninskega zavarovanja (glej sodbo z dne 19. decembra 2019, Pensions-Sicherungs-Verein, C-168/18, EU:C:2019:1128, točka 41 in navedena sodna praksa).

108 Najprej je treba ugotoviti, da se Direktiva 2008/94 ob upoštevanju njenih naslovnikov, in sicer držav članic, in njenega stvarnega področja uporabe v obravnavani zadevi očitno ne uporablja.

109 Poleg tega nasprotno od tega, kar trdijo tožeče stranke, namen Direktive 2008/94 ni določiti najvišjo možno raven znižanja zneska pokojnin, temveč v okviru obveznosti držav članic, da varujejo delavce v razmerju do plačilno nesposobnih delodajalcev, vzpostaviti sistem jamstva za prejemke iz naslova dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki mora kriti vsaj 50 % teh prejemkov.

110 Poleg tega, kot trdi Parlament, bistvene vsebine temeljne lastninske pravice ni mogoče določiti glede na pravila, ki jih je sprejel zakonodajalec Unije in ki jih je sodišče Unije razložilo, da bi se določila harmonizirana raven varstva na področju delovnega prava. Zakonodajalec Unije se namreč lahko odloči sprejeti ureditev, ki zadevnim osebam zagotavlja varstvo, ki presega minimalno raven varstva, ki izhaja iz spoštovanja temeljnih pravic.

111 Zato in tudi če se prizna – kar je Parlament na obravnavi prerekal – da se je 50-odstotna stopnja znižanja zneska pokojnin, dolgovanih iz SPDPZ, ki je bila uporabljena v sklepu iz leta 2023, zgledovala po sodni praksi v zvezi s členom 8 Direktive 2008/94, s to sodno prakso ni mogoče dokazati, da bi znižanje za več kot 50 % pomenilo, da bi bilo bistveni vsebini lastninske pravice kot temeljne pravice na področju dodatnega pokojninskega zavarovanja odvzeto bistvo.

112 Na drugem mestu, bistvene vsebine lastninske pravice, pri kateri gre za pravico do prejemanja pokojnine, ni mogoče določiti niti glede na porazdelitev vplačila prispevkov v SPDPZ med poslanci in Parlamentom niti glede na domnevno zavezo Parlamenta, da bo prevzel primanjkljaj sklada. Ta vprašanja se namreč nanašajo na financiranje SPDPZ in se zato razlikujejo od vprašanja spoštovanja pravice do prejemanja pokojnine iz tega sistema.

113 Na tretjem mestu, Splošno sodišče ugotavlja, da je po začetku veljavnosti sklepa iz leta 2023 mesečni znesek pokojnin za upravičence, ki so vplačevali prispevke pet, deset oziroma petnajst let, znašal približno 900 EUR, 1800 EUR oziroma 2700 EUR. Ti zneski sicer izhajajo iz uporabe znatnega 50-odstotnega znižanja, vendar glede na različne prispevne dobe niso zanemarljivi.

114 Tako ob upoštevanju posebnih okoliščin obravnavane zadeve in sodne prakse, v skladu s katero člena 17(1) Listine ni mogoče razlagati tako, da daje pravico do pokojnine v določenem znesku (glej točko 99 zgoraj), tožeče stranke niso dokazale, da je z znižanjem zneska pokojnin, dolgovanih iz SPDPZ, ki je bilo izvedeno s sklepom iz leta 2023, v razmerjih, navedenih v točki 103 zgoraj, pravici do pokojnine odvzeto bistvo in tako poseženo v bistveno vsebino lastninske pravice.

115 Iz tega izhaja, da je treba prvi očitek zavrniti kot neutemeljen.

c) Drugi očitek: nesorazmeren poseg v lastninsko pravico

116 Tožeče stranke trdijo, da je s sklepom iz leta 2023 kršen vsaj člen 52(1), drugi stavek, Listine, ker se z njim nesorazmerno posega v lastninsko pravico.

117 V zvezi s tem je treba opozoriti, da se z načelom sorazmernosti, ki je eno od splošnih načel prava Unije, zahteva, da so akti, ki jih sprejme zakonodajalec Unije, primerni za uresničitev legitimnih ciljev, ki jim sledi zadevna ureditev, in da ne presežejo meja tistega, kar je nujno za uresničitev teh ciljev, pri čemer je treba takrat, kadar je mogoče izbirati med več primernimi ukrepi, uporabiti tistega, ki je najmanj omejujoč, povzročene neugodnosti pa ne smejo biti nesorazmerne glede na zastavljene cilje (glej sodbo z dne 16. februarja 2022, Madžarska/Parlament in Svet, C-156/21, EU:C:2022:97, točka 340 in navedena sodna praksa).

118 V zvezi s sodnim nadzorom nad spoštovanjem pogojev, navedenih v točki 117 zgoraj, je bilo v zvezi z ureditvijo SPDPZ že razsojeno, da lahko ob upoštevanju široke diskrecijske pravice, ki jo ima na voljo Parlament, samo očitna neprimernost sprejetega ukrepa glede na cilj, ki naj bi mu sledil Parlament, vpliva na zakonitost tega ukrepa (glej v tem smislu sodbi z dne 13. marca 2013, Inglewood in drugi/Parlament, T-229/11 in T-276/11, EU:T:2013:127, točka 71, in z dne 15. septembra 2021, Ashworth in drugi/Parlament, od T-720/19 do T-725/19, neobjavljena, EU:T:2021:580, točka 97).

119 Tako ne gre za vprašanje, ali so bili ukrepi, sprejeti s sklepom iz leta 2023, edini ali najboljši možni, ampak ali so bili očitno neprimerni glede na cilje, ki jih je želel doseči Parlament (glej v tem smislu sodbo z dne 3. december 2019, Češka republika/Parlament in Svet, C-482/17, EU:C:2019:1035, točka 77 in navedena sodna praksa).

120 Za ugotovitev, ali je s sklepom iz leta 2023 spoštovano načelo sorazmernosti, je treba preučiti, prvič, ali so se z zadevnimi ukrepi dosegali legitimni cilji, drugič, ali so ti ukrepi primerni za uresničitev teh ciljev, tretjič, ali očitno ne presegajo tistega, kar je nujno za uresničitev teh ciljev, in četrtič, ali so sorazmerni glede na te cilje, ker izhajajo iz pravičnega ravnotežja med različnimi zadevnimi interesi.

1) Obstoj legitimnih ciljev

121 Čeprav tožeče stranke priznavajo, da se s sklepom iz leta 2023 uresničuje cilj v splošnem interesu, izpodbijajo legitimnost tega cilja.

122 Iz uvodnih izjav 1, 2 in 6 sklepa iz leta 2023 je razvidno, da so bili sprejeti ukrepi ob upoštevanju „zelo težkega“ finančnega položaja sklada, zlasti njegovih „izjemno resnih“ likvidnostnih težav in aktuarskega primanjkljaja, namenjeni kratkoročni zaščiti sklada v interesu sedanjih in prihodnjih upravičencev SPDPZ ter preprečitvi ali vsaj zmanjšanju negativnih posledic za evropske davkoplačevalce.

123 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je glede na to, da je sklad zadolžen za izplačevanje dodatnih pokojnin nekdanjim poslancem (glej točko 9 zgoraj), zaščita tega sklada, tudi če le kratkoročna, legitimen cilj.

124 Prav tako je treba opozoriti, da je SPDPZ prvotno temeljil na aktuarskem izračunu, v okviru katerega so morali letni prispevki zavarovancev in Parlamenta skupaj načeloma kriti vse pokojninske pravice, pridobljene v istem letu, pri čemer je zavarovanec vplačeval tretjino teh prispevkov, Parlament pa dve tretjini (glej točko 8 zgoraj). Načelo finančne uravnoteženosti je bilo sicer oslabljeno z začetkom veljavnosti Statuta in Izvedbenih ukrepov v zvezi z njim, saj je, razen izjemoma, prenehalo polnjenje sklada s prispevki. Vendar bi lahko – čeprav je Parlament že prispeval dve tretjini k financiranju SPDPZ – to, da bi Parlament, čeprav le delno, kril velik aktuarski primanjkljaj, povečalo finančno breme, ki je s tem sistemom naloženo evropskim davkoplačevalcem. Zmanjšanje negativnih posledic, povezanih s primanjkljajem sklada, za te davkoplačevalce, pa je legitimen cilj (glej po analogiji sodbo z dne 9. marca 2023, Grossetête/Parlament, C-714/21 P, neobjavljena, EU:C:2023:187, točka 112).

125 Zato sta bila cilja sklepa iz leta 2023 legitimna in sta ustrezala pomislekom Parlamenta v zvezi z likvidnostnimi težavami sklada in obsegom aktuarskega primanjkljaja (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 15. septembra 2021, Ashworth in drugi/Parlament, od T-720/19 do T-725/19, neobjavljena, EU:T:2021:580, točka 100).

126 Legitimnosti ciljev, ki jim sledi sklep iz leta 2023, ni mogoče omajati s trditvami tožečih strank, v skladu s katerimi naj bi se Parlament skušal razbremeniti svoje odgovornosti.

127 Po eni strani namreč tožeče stranke ne morejo utemeljeno trditi, da je bil s sklepom iz leta 2023 kršen obseg zaveze, prevzete 1. aprila 2009 (glej točko 67 zgoraj).

128 Po drugi strani se tožeče stranke sklicujejo na odgovornost Parlamenta pri finančnem položaju sklada, ker ni niti predvidel mehanizma za aktuarsko ponovno uravnoteženje niti sprejel ukrepov za nadomestitev načelnega prenehanja polnjenja sklada s prispevki z začetkom veljavnosti Statuta.

129 Iz listin v spisih, zlasti iz zapisnikov sej predsedstva, je sicer razvidno, da čeprav so bile težave s financiranjem sklada ugotovljene, zlasti po sprejetju Statuta in po finančni krizi med letoma 2007/2008, so bili sprejeti le ukrepi, katerih nezadostnost je bila izpostavljena. Vendar morebitna odgovornost Parlamenta pri poslabšanju finančnega položaja sklada zaradi nesprejetja zadostnih ukrepov ponovnega uravnoteženja ne more povzročiti, da bi bila tej instituciji odvzeta možnost ukrepanja za zmanjšanje javnih izdatkov in za zaščito sklada, niti da bi ti cilji postali nelegitimni.

130 Zato tožeče stranke ne morejo utemeljeno izpodbijati legitimnosti interesov, na katerih temelji sklep iz leta 2023.

2) Primernost ukrepov za dosego zastavljenih ciljev

131 Opozoriti je treba, da sta cilja sklepa iz leta 2023 kratkoročna zaščita sklada in omejitev posledic, povezanih z njegovim primanjkljajem, za evropske davkoplačevalce.

132 Iz besedila sklepa iz leta 2023 pa je razvidno, da so sredstva sklada konec leta 2022 znašala 52,8 milijona EUR, medtem ko naj bi znesek pokojnin, ki jih je treba izplačati, znašal od 22 do 23 milijonov EUR letno do leta 2030. V sklepu iz leta 2023 je zato navedeno, da bi lahko bil sklad izčrpan leta 2024 in da bi bil neizbežno izčrpan najpozneje leta 2025 z nefinanciranim aktuarskim primanjkljajem približno 310 milijonov EUR. Te številke, ki niso sporne, potrjujejo letni zaključni računi, pripravljeni 31. decembra 2022.

133 V skladu s sklepom iz leta 2023 naj bi 50-odstotno znižanje zneska pokojnin in odprava njihovega usklajevanja privedla do prihranka 181,4 milijona EUR oziroma 40,4 milijona EUR. Obveznosti sklada naj bi se tako zmanjšale s 362,7 milijona EUR na 139 milijonov EUR. Skupaj s prihrankom 2 milijonov EUR, ki izhaja iz zvišanja upokojitvene starosti, naj bi ti ukrepi povzročili podaljšanje življenjske dobe sklada za dve ali tri leta in zmanjšanje njegovega aktuarskega primanjkljaja s 310 milijonov EUR na 86 milijonov EUR.

134 Opozoriti je treba tudi, da je predsedstvo odločilo, da se bodo zadevni ukrepi uporabili brez uvedbe prehodne ureditve, ker bi lahko glede na resne težave s financiranjem SPDPZ in tveganje, da bo v zelo kratkem času prišlo do izčrpanja likvidnih sredstev sklada, uvedba take ureditve resno ogrozila predvidene finančne učinke teh ukrepov.

135 Poleg tega je bilo na obravnavi mogoče ugotoviti, da je bila s sklepom iz leta 2023 dejansko podaljšana življenjska doba sklada, katerega sredstva bi morala biti po mnenju Parlamenta izčrpana do decembra 2026.

136 Iz teh elementov je razvidno, da so ukrepi, sprejeti s sklepom iz leta 2023, očitno primerni za dosego zastavljenih ciljev.

3) Nujnost in sorazmernost ukrepov

137 Tožeče stranke v bistvu trdijo, da je bilo s sklepom iz leta 2023 poseženo v lastninsko pravico na način, ki ni bil nujen in ki ni bil posledica tehtanja različnih zadevnih interesov.

138 Preučiti je treba torej, ali je Parlament prek svojega predsedstva poseg v lastninsko pravico upravičencev SPDPZ, kot so tožeče stranke, omejil na to, kar je povsem nujno, tako da zastavljenih ciljev ni bilo mogoče razumno enako učinkovito doseči z drugimi sredstvi, ki manj posegajo v to pravico, in ali je vzpostavil pravično ravnotežje med zahtevami v splošnem interesu, ki se uresničuje, in lastninsko pravico navedenih upravičencev. Pri tej preučitvi je treba upoštevati naslednje elemente.

139 Prvič, iz uvodnih izjav 2 in 6 sklepa iz leta 2023 je razvidno, da je predsedstvo preučilo različne možne rešitve in različne ukrepe za reševanje likvidnostnih težav sklada in zmanjšanje njegovega aktuarskega primanjkljaja, zlasti „manj temeljite“ ukrepe od tistih, ki so bili sprejeti. Vendar so bili ti alternativni ukrepi zavrnjeni, ker so bili glede na obseg finančnih težav sklada nezadostni.

140 Iz zapisnikov sej predsedstva z dne 17. aprila in 22. maja 2023 ter obvestil generalnega sekretarja Parlamenta, ki so bila podlaga za korespondenco predsedstva, je namreč razvidno, da je bilo prvotno obravnavanih več možnosti, na koncu pa se je omejilo na dve, in sicer na možnost iz sklepa iz leta 2023 in drugo možnost, to je znižanje zneska pokojnin za 50 %, ne da bi se spremenili drugi parametri sistema. Ocenjena so bila pravna tveganja, povezana z vsako od možnosti, kot tudi vpliv vsake od njiju na aktuarski primanjkljaj in življenjsko dobo sklada, predsedstvo pa se je izreklo za „najambicioznejšo“ možnost.

141 V zvezi s tem je treba navesti, da sklep iz leta 2023 ne vodi do odprave aktuarskega primanjkljaja Sklada, ampak do znatnega zmanjšanja tega primanjkljaja, in sicer s 310 na 86 milijonov EUR. Parlament je v odgovor na vprašanja, postavljena na obravnavi, v bistvu navedel, da je bil cilj reforme SPDPZ bistveno zmanjšati znesek tega primanjkljaja, ne da bi bil določen poseben znesek, ki bi ga bilo treba doseči. Dodal je, da je bila raven zmanjšanja navedenega primanjkljaja določena zlasti glede na stopnjo znižanja zneska pokojnin, ki jo je štel za sprejemljivo glede na sodno prakso Sodišča.

142 Drugič, v uvodni izjavi 6 sklepa iz leta 2023 je navedeno, da je predsedstvo upoštevalo razmerje med skupnim zneskom pokojnin, ki so bile izplačane posamično iz SPDPZ, in skupnimi individualnimi prispevki upravičencev. Tako so ti v povprečju za vsak evro, vložen v Sklad, prejeli 4,7 EUR, pri čemer je ta znesek za 16 % upravičencev znašal 14,3 EUR.

143 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je do 30. junija 2023 znesek pokojnine za vsako leto mandata, za katerega so bili plačani prispevki, znašal 3,5 % osnove, ki ustreza 40 % plače sodnika Sodišča Evropske unije, pri čemer je kot najnižji znesek določenih 10,5 % te osnove in najvišji znesek, ki ustreza 70 % te osnove. Iz obvestila generalnega sekretarja Parlamenta z dne 12. aprila 2023 je razvidno, da je po uskladitvi navedene osnove leta 2022 mesečni znesek pokojnine za upravičence, ki so vplačevali prispevke pet, deset oziroma petnajst let, znašal približno 1700 EUR, 3400 EUR oziroma 5100 EUR.

144 Tretjič, iz obvestila generalnega sekretarja Parlamenta z dne 12. maja 2023 je razvidno, da so bili zadevni ukrepi obravnavani skupaj z možnostjo, ki je bila dana zavarovancem, da podajo vloga za umik iz SPDPZ in prejmejo pokojnino v obliki enkratnega in dokončnega izplačila v pavšalnem znesku. Ta možnost, ki so jo že imeli zavarovanci SPDPZ, ki še niso bili upokojeni, je bila razširjena na vse zavarovance in določeno je bilo, da bi zgoraj navedeni pavšalni znesek v bistvu ustrezal razliki med vsoto individualnih prispevkov, ki jih je vplačal poslanec ali nekdanji poslanec, povečanih za 20 %, in zneskom že prejetih pokojnin. Ta ukrep spada v okvir, v katerem znižanje zneska pokojnin, določeno s sklepom iz leta 2023, po naravi bolj vpliva na osebe, ki še niso

upokojene ali ki so začele prejemati pokojnino kratek čas pred sprejetjem sklepa iz leta 2023. V skladu z uvodno izjavo 7 tega sklepa bi lahko ti ob upoštevanju sprememb in negotove prihodnosti sklada v bistvu dali prednost umiku iz sheme.

145 Četrtič, sklep iz leta 2023 vsebuje „klavzulo o oteženih okoliščinah“, imenovano tudi „klavzula o negotovosti“ ali „klavzula o stiski“, v skladu s katero lahko upravičenec vloži prošnjo za zvišanje pokojnine, če dokaže, da bi po znižanju zneska pokojnine, dolgovane iz SPDPZ, živel pod pragom tveganja revščine.

146 Glede na vse te elemente, je treba ugotoviti naslednje.

147 Na prvem mestu, v zvezi s samim obstojem tehtanja različnih zadevnih interesov je iz uvodne izjave 6 sklepa iz leta 2023 razvidno, da so bili zadevni ukrepi opredeljeni med drugim ob upoštevanju interesov sedanjih oziroma prihodnjih upravičencev SPDPZ in da so bili preučeni drugi ukrepi, ki bi manj posegali v lastninsko pravico upravičencev tega sistema. Poleg tega se s sklepom iz leta 2023 ne odpravlja aktuarski primanjkljaj sklada. Ta sklep del tega primanjkljaja ohranja v breme proračuna Parlamenta in s tem evropskih davkoplačevalcev.

148 Iz tega izhaja, da sklep iz leta 2023 nujno izhaja iz tehtanja zadevnih interesov, in sicer interesov upravičencev SPDPZ na eni strani in interesov evropskih davkoplačevalcev na drugi strani. Zato tožeče stranke ne morejo utemeljeno trditi, da Parlament povsem in absolutno ni pretehtal zadevnih interesov, ki niso proračunski.

149 Na drugem mestu, v zvezi z rezultatom uravnoteženja različnih zadevnih interesov je treba ugotoviti, da imajo zadevni ukrepi velike finančne posledice za tožeče stranke. Z njimi se namreč znatno zmanjša znesek pokojnin, ki so jih te iz SPDPZ prejemale do 30. junija 2023. Prav tako je to zmanjšanje, ker ni prehodne ureditve, nenadno.

150 V zvezi s tem Splošno sodišče po eni strani ugotavlja, da je okoliščina, da je SPDPZ sistem prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, pomemben element v okviru njegove presoje sorazmernosti zadevnih ukrepov. Ker namreč vključitev v SPDPZ ni obvezna, le del nekdanjih poslancev Parlamenta prejema pokojnino iz tega sistema. Poleg tega je treba opozoriti, da pokojnina, dolgovana iz SPDPZ, ni edina pokojnina, ki se prejema za leta, v katerih so tožeče stranke vplačevale prispevke v navedeni sistem. Te za ta leta na podlagi Priloge III k Pravilniku PEAM (glej točko 7 zgoraj) prejemajo pokojnino, ki jo izplačujejo bodisi države članice – in jo po potrebi Parlament dopolnjuje – bodisi Parlament. Poleg tega tudi tožeče stranke, ki so bile ponovno izvoljene s sedmim parlamentarnim obdobjem (2009–2014), od Parlamenta prejemajo statutarno pokojnino.

151 V tem okviru znižanje prostovoljne dodatne pokojnine, tudi če je znatno, v smislu posega v lastninsko pravico nima enakega obsega kot znižanje osnovne pokojnine, ki je nadomestni dohodek, s katerim naj bi bila upravičencu zagotovljena sredstva, potrebna za njegovo preživljanje, in za katero se lahko izkaže, da je edina pokojnina, ki jo ta prejema.

152 Po drugi strani, kot je navedel Parlament, je mogoče stopnjo znižanja zneska pokojnin obravnavati z vidika donosnosti naložbe, ki izhaja iz vplačila prispevkov zavarovancev, in sicer povprečne donosnosti 4,7 EUR za vloženi euro (glej točko 142 zgoraj). Poleg tega možnost prejema pokojnine, dolgovane iz SPDPZ, v obliki enkratnega in dokončnega izplačila v pavšalnem znesku, če se ta možnost uporabi, zagotavlja, da dobijo zavarovanci povrnjen vsaj znesek, ki ustreza

prispevkom, ki so jih vplačali, povečan za 20 %. Ugotoviti je treba tudi, da sklep iz leta 2023 ne povzroči zmanjšanja nominalnih zneskov pokojnin na raven, ki bi bila glede na trajanje mandata in znesek vplačanih prispevkov očitno nerazumna.

153 Posledice zadevnih ukrepov za lastninsko pravico tožečih strank so bile pretehtane glede na proračunske omejitve in nujnost – ki je bila večkrat poudarjena v pripravljalnem gradivu za različne reforme SPDPZ, vključno s sklepom iz leta 2023 – da se sprejme odgovorna odločitev ob upoštevanju financ Unije.

154 V zvezi s tem je treba najprej opozoriti, da težave sklada izhajajo zlasti iz finančnih kriz iz let 2002 in 2007/2008. Glede na informacije, ki jih je Parlament potrdil na obravnavi, je sklad po zadnjenavedeni krizi zabeležil izgubo v višini 60 milijonov EUR. Kot pa je generalni sekretar Parlamenta navedel v obvestilu z dne 12. aprila 2023, je bilo treba zaradi te krize reformirati več nacionalnih pokojninskih sistemov, vključno s sistemi osnovnega pokojninskega zavarovanja. Navesti je treba tudi, da so morale številne države članice sprejeti zakonodajne reforme, katerih učinek je zmanjšanje zneska pokojnin, ki so se že začele izplačevati, da bi se ohranilo ali ponovno vzpostavilo finančno ravnotežje zadevnega sistema ali celo njihovega splošnega proračuna. Taka ugotovitev ima nujno neko težo v družbi, ki jo označuje solidarnost, kot je to poudarjeno v členu 2 PEU (sodba z dne 25. februarja 2025, Sąd Rejonowy w Białymstoku in Adoreikė, C-146/23 in C-374/23, EU:C:2025:109, točka 71), in v okoliščinah, v katerih je Parlament – in torej evropski davkoplačevalci – že financiral SPDPZ v višini dveh tretjin (glej točko 124 zgoraj).

155 Navesti je treba tudi, da bi se ključ za porazdelitev med zavarovanci in Parlamentom v zvezi s financiranjem prispevkov v SPDPZ sicer lahko uporabil za določitev dela primanjkljaja, ki se krije s proračunom Parlamenta. Vendar je imel Parlament na voljo široko diskrecijsko pravico (glej točko 118 zgoraj). Tako je lahko ob pridržku spoštovanja načela sorazmernosti prosto določil drugo porazdelitev glede prevzema bremena aktuarskega primanjkljaja sklada.

156 Ob upoštevanju vseh navedenih elementov je treba ugotoviti, da zadevni ukrepi iz sklepa iz leta 2023 kljub znatnim učinkom na lastninsko pravico upravičencev SPDPZ niso rezultat očitno neprimerne razsodbe med interesi teh upravičencev in zadevnimi proračunskimi interesi.

157 Glede na navedeno je treba drugi očitek zavrniti in zato ugovor nezakonitosti sklepa iz leta 2023, ker naj bi bila z njim kršena lastninska pravica, zavrniti.

4. Tretji in četrti del v delu, v katerem se nanašata na ugovor nezakonitosti sklepa iz leta 2023, ker naj bi bili z njim kršeni načeli zagotavljanja poslanske neodvisnosti in enakega obravnavanja

158 Tožeče stranke trdijo, da Parlament ni presodil učinka znižanja zneska pokojnin, dolgovanih iz SPDPZ, ki je bilo izvedeno s sklepom iz leta 2023, na splošno načelo zagotavljanja poslanske neodvisnosti, ki vključuje finančno neodvisnost, in na načelo enakega obravnavanja. Po njihovem mnenju pa sta bili ob upoštevanju obsega tega znižanja in neobstoja podobnih ukrepov v zvezi s statutarno pokojnino navedeni načeli kršeni.

159 Parlament trditve tožečih strank prereka.

a) Očitek, ki se nanaša na kršitev načela zagotavljanja poslanske neodvisnosti

160 Zagotavljanje neodvisnosti, vključno s finančno neodvisnostjo, poslancev, ki naj bi kot predstavniki ljudstva služili njegovemu splošnemu interesu, je splošno načelo, ki je neločljivo povezano z vsakim sistemom demokratičnega parlamentarnega zastopanja (glej sodbo z dne 7. marca 2018, Gollnisch/Parlament, T-624/16, neobjavljena, EU:T:2018:121, točka 45 in navedena sodna praksa). Zagotavljanje ustreznega denarnega nadomestila, ki zagotavlja neodvisnost poslanca, ne sme biti omejeno le na trajanje mandata. Pri tem je treba določiti pokojnino glede na obdobje, v katerem je bil poslanec član Parlamenta (sodba z dne 18. oktobra 2011, Purvis/Parlament, T-439/09, EU:T:2011:600, točka 59). Tako SPDPZ v delu, v katerem je njegov namen zagotoviti minimalno kritje, zlasti za poslance iz držav članic, v katerih sistem pokojninskega zavarovanja, določen za poslance, ni zadosten, spada med zakonske določbe, katerih cilj je v splošnem interesu zagotoviti finančno neodvisnost poslancev (glej v tem smislu sodbo z dne 18. oktober 2011, Purvis/Parlament, T-439/09, EU:T:2011:600, točki 59 in 60).

161 V obravnavani zadevi, na prvem mestu, tožeče stranke trdijo, da Parlament pred sprejetjem sklepa iz leta 2023 ni preučil, ali se z znižanjem zneska pokojnin krši splošno načelo zagotavljanja poslanske neodvisnosti.

162 Opozoriti pa je treba, da je v uvodni izjavi 6 sklepa iz leta 2023 pojasnjeno, da so bili ukrepi, ki jih vsebuje, opredeljeni med drugim ob upoštevanju interesov sedanjih oziroma prihodnjih upravičencev SPDPZ. V isti uvodni izjavi je navedeno, da so bili „manj temeljiti“ ukrepi preučeni, vendar zavrnjeni kot nezadostni. Poleg tega je treba opozoriti, da sklep iz leta 2023 določa možnost zvišanja pokojnine nekdanjih poslancev, ki bi se po znižanju zneska pokojnine, dolgovane iz SPDPZ, znašli v stiski, ter možnost, da ti poslanci podajo vlogo za umik iz SPDPZ in izplačilo pokojnine v obliki enkratnega in dokončnega izplačila v pavšalnem znesku.

163 V tem okviru okoliščina, da v Sklepu iz leta 2023 zagotavljanje poslanske neodvisnosti ni izrecno omenjeno, ne pomeni, da ga Parlament ni upošteval prek širšega pojma „interesi upravičencev SPDPZ“.

164 Na drugem mestu, tožeče stranke v bistvu trdijo, da je cilj dodelitve zadostne pokojnine preprečiti vsakršno manipuliranje poslancev pri izvrševanju njihovega mandata in da je bil ta cilj kršen, ker je bilo z obsegom znižanja zneska pokojnin povzročeno, da je raven pokojnin postala nezadostna. Trdijo, da Parlament ni izvedel podobnega znižanja zneska statutarne pokojnine, ampak da se s sklepom iz leta 2023 v delu, v katerem je z njim priznano, da je tako znižanje dovoljeno, to omogoča.

165 Po eni strani pa tožeče stranke niso utemeljile, zakaj bi znižanje zneska pokojnine, izvedeno s sklepom iz leta 2023, pripeljalo do dodelitve nezadostne pokojnine, tako da bi to pomenilo kršitev načela zagotavljanja poslanske neodvisnosti. V zvezi s tem je treba opozoriti, da je pokojnina, pridobljena iz SPDPZ, dodatna pokojnina, ki se doda pokojnini, ki jo izplačujejo bodisi države članice – in jo po potrebi Parlament dopolnjuje – bodisi Parlament na podlagi Priloge III k Pravilniku PEAM (glej točko 7 zgoraj), in da vključitev v ta sistem ni obvezna.

166 Po drugi strani z okoliščino, da Parlament ni sprejel podobnega ukrepa za znižanje statutarne pokojnine, ni mogoče dokazati, da je s sklepom iz leta 2023 kršeno načelo zagotavljanja poslanske neodvisnosti.

167 Zato je treba ta očitek zavrniti, ne da bi bilo treba odločiti o ugovoru nedopustnosti, ki ga je podal Parlament.

b) Očitek, ki se nanaša na kršitev načela enakega obravnavanja

168 Načelo enakega obravnavanja je kršeno, če se dve kategoriji oseb, pri katerih se dejanski in pravni položaj bistveno ne razlikujeta, obravnavata različno, ali če se različni položaji obravnavajo enako (sodba z dne 9. marca 2023, Grossetête/Parlament, C-714/21 P, neobjavljena, EU:C:2023:187, točka 102).

169 V obravnavani zadevi je po mnenju tožečih strank v bistvu iz tega, da je s sklepom iz leta 2023 določeno znatno znižanje zneska pokojnin, dolgovanih iz SPDPZ, da bi se razbremenil proračun Parlamenta in s tem zaščitili evropski davkoplačevalci, medtem ko v zvezi s statutarno pokojnino ni bil sprejet noben podoben ukrep, razvidna kršitev načela enakega obravnavanja, ki ni bila preučena pred sprejetjem tega sklepa.

170 Kot pa tožeče stranke same navajajo, je Sodišče že razsodilo, da ob upoštevanju razlik med sistemom statutarnega pokojninskega zavarovanja in SPDPZ, od katerih je prvi nasprotno od drugega obvezen in izključno bremeni proračun Unije, obstoj razlik med njima sam po sebi ne pomeni kršitve načela enakega obravnavanja, ne glede na morebitne podobnosti med tema pokojninskima sistemoma (glej v tem smislu sodbo z dne 9. marca 2023, Grossetête/Parlament, C-714/21 P, neobjavljena, EU:C:2023:187, točka 105). Nasprotno od tega, kar trdijo tožeče stranke, okoliščina, da je Sodišče to presojo podalo v okviru preučitve zakonitosti sklepa z dne 10. decembra 2018, navedenega v točki 76 zgoraj, ki se je nanašal le na pokojnine, ki se na dan začetka njegove veljavnosti še niso začele izplačevati, ne pomeni, da se v obravnavanih zadevah ne more uporabiti, ker temelji na splošnih razlikah med SPDPZ in statutarnim sistemom pokojninskega zavarovanja.

171 Zato je treba ta očitek zavrniti, ne da bi bilo treba odločiti o ugovoru nedopustnosti, ki ga je podal Parlament.

172 Iz tega izhaja, da je treba ugovor nezakonitosti sklepa iz leta 2023, ki se nanaša na to, da naj bi bili z njim kršeni načeli zagotavljanja poslanske neodvisnosti in enakega obravnavanja, zavrniti.

173 Glede na vse zgoraj navedeno je treba tožbe zavrniti.

IV. Stroški

174 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.

175 Ker tožeče stranke niso uspele, se jim v skladu s predlogi Parlamenta naloži plačilo njegovih stroškov.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (drugi razširjeni senat)

razsodilo:

1. Tožbe se zavrnejo.

2. Enriqueju Barónu Crespu in drugim tožečim strankam, katerih imena so navedena v prilogi, se naložiti plačilo stroškov.

Marcoulli Schwarcz Madise

Valasidis Spangsberg Grønfeldt

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 17. decembra 2025.

Podpisi